

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๙๓

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธ์) : ครบองค์ประชุมแล้วผมขอเปิดประชุมครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ เมื่อวานท่านประธานถามเรื่องผลโพลที่เราไปถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับพรรคการเมืองนะครับ มันส่งมาแล้ว แล้วก็คุณปกรณ์คงจะส่งไปที่อีเมลของท่านในรายละเอียดนะครับ ขออนุญาตเรียนว่าเราถามเพิ่มไป ๔ ข้อเพิ่มไป

ข้อแรก ที่ท่านให้ถามชาวบ้านว่าเห็นด้วยกับแนวคิดที่ต้องการให้พรรคการเมืองเป็นของประชาชนอย่างแท้จริงด้วยการให้สมาชิกพรรคเสียค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นรายปีเห็นด้วยไหม ๗๓ เปอร์เซ็นต์ ตอบว่าเห็นด้วย พอถามแนวนี้อีกตอบว่าเห็นด้วย ถามแบบเดิมบอกไม่เอาด้วย แล้วก็บอกว่าถ้าเห็นด้วยค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงพรรคปีละ ๒๐๐ บาท แพงไปหรือไม่ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ตอบว่าไม่แพง มีเพียง ๘ เปอร์เซ็นต์ ตอบว่าแพง และพอถามต่อไปว่าถ้า ๒๐๐ บาท แพงไป สำหรับคนที่บอกว่าแพงไปจะให้เสียกี่บาท ๓๖ เปอร์เซ็นต์ ก็คือมากกว่าเพื่อนทั้งหมดบอกว่า ๑๐๐ บาท ๓๓ เปอร์เซ็นต์ บอกว่า ๕๐ บาท ที่เหลือก็ห่างนิดหน่อย

ประธาน : อันนี้คือ ๙ เปอร์เซ็นต์ที่ว่าไม่เห็นด้วยใช่ไหม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ครับ ๙ เปอร์เซ็นต์ ที่บอกว่าแพงไปครับ แต่แพงไป ๙ เปอร์เซ็นต์ ในนั้น ๓๖ เปอร์เซ็นต์ บอกว่าขอ ๑๐๐ บาทพอ แล้วก็มาในคำถามสุดท้ายที่ถามว่าท่านคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของพรรคการเมือง ๓๑ เปอร์เซ็นต์ ที่มากที่สุดตอบว่าพรรคการเมืองควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหาร ในการดำเนินกิจการของพรรค เช่นสมาชิกพรรค ไปร่วมตัดสินใจในการส่งตัวผู้สมัคร ไปร่วมในการจัดการหาเสียง ไปร่วมในการเป็นเหมือนกบฏเลือกตั้งในนามของพรรค แล้วก็รวมถึงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของพรรคการเมืองทุกขั้นตอน อันนี้ส่วนใหญ่ตอบอย่างนี้ ถัดมาอีก ๒๑ เปอร์เซ็นต์ ตอบว่าควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของพรรค โดยไม่ต้องเสียค่าสมัครสมาชิกแต่อย่างใด เพราะถือว่าเป็นพรรคของส่วนรวม หากจำเป็นต้องมีก็ควรจะให้เป็นการสมัครใจ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กมลทิพย์ ๑/๒

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ที่จะบริจาคมากกว่านะครับ แล้วก็ไม่ควรจะมีข้อจำกัด หรือกีดกันการอยู่ร่วมกันของสมาชิก พรรคการเมือง อีกข้อหนึ่งเขาก็บอกว่าทุกวันนี้ประชาชนเข้าถึงพรรคการเมืองได้ยาก เป็นเรื่อง โกลตั่วก็เป็นความเห็นที่เพิ่มเติมมานะครับ นอกนั้นก็เป็นแค่รายละเอียดว่า เช่นควรระบุ ในกฎหมายลูกเกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคการเมือง ให้เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้พรรคการเมืองเข้ามามีบทบาทกับประชาชนให้มากขึ้น ให้เข้าถึงฐานรากของประชาชนมากขึ้น ให้ประชาชนได้มีส่วนเลือกคนเข้ามาทำงาน แล้วจะต้องไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวกในการที่จะ ส่งใครสมัคร นี่ก็เป็นสิ่งที่เขาเสนอมานะครับ รายละเอียดต่าง ๆ เดี่ยวจะฝากไปกับท่านอาจารย์ ศุภชัย ผมได้ให้คุณปกรณ์ อีเมลรายละเอียดนี้ให้กับท่านอาจารย์ไปแล้วนะครับ ว่าเรามีคำถามเพิ่ม มาอย่างนี้

ประธาน : คำถาม ๒ ข้อแรก คุณเอาไปเผยแพร่ได้ อันท้าย ๆ คงไม่จำเป็น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันท้าย ๆ เหมือนกับเป็นเรื่องที่เรามาดูในเงื่อนไข กฎหมาย

ประธาน : เอาแต่เพียงว่าเขาเห็นว่าการเสียค่าสมาชิกนี่เป็นการแสดงความเป็นเจ้าของ แล้วก็ค่าสมาชิก ๒๐๐ บาท ไม่แพงไป

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอบคุณครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ขอบคุณครับท่านประธาน จะรับไปปฏิบัติ วันนี้ ก็ให้สัมภาษณ์ไป ๓-๔ สถานีแล้วครับ ตามแนวทางนี้ เพราะว่าท่านชาติชายกับท่านศุภชัย ได้เวียนไว้ใน LINE ครับ

ประธาน : เมื่อสักครู่นี้ที่คุณไพบูลย์เอามาแล้ววางไว้ตรงไหน เอามาให้อาจารย์ ศุภชัย อาจารย์ช่วยดูแล้วสรุปสั้น ๆ เอาไปคุยกันที่สมุยก็ได้ ดูแนวว่าเขาจะเป็นอย่างไร แต่พวกนี้ เราก็คงจะอ่านจากหนังสือพิมพ์ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : พอดีท่านอาจารย์ธิติพันธุ์ไม่อยู่ คือท่านก็ได้ไปประชุม เกี่ยวกับที่จะไปปรับฟังความคิดเห็น และท่านได้ตั้งหัวข้อมาแต่ว่าเดี๋ยวรอให้ท่านมาก่อน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขออนุญาตครับ พอดีเมื่อช่วงเช้ามีการประชุม คณะอนุกรรมการเนื้อหา อีกครั้งหนึ่งนะครับ ที่นี้ตกลงกันอย่างนี้ครับ ว่าวิธีการที่จะทำงานกันก็ คือเราจะทำ-----

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

เป็นเอกสาร ๑ หน้า จะเป็นเรื่องหนึ่ง ยกตัวอย่างอย่างเช่นเรื่อง กกต. จังหวัด ก็จะเขียน ไม่แน่ใจว่าแนวแบบนี้จะใช้ได้ไหมนะครับ ก็คือจะมีเรื่องของข้อเท็จจริง สภาพปัญหา แล้วก็จะมีข้อเสนอแนะ แต่ทั้งหมดนี้จะพยายามทำให้อยู่ใน ๑ หน้า แล้วก็แยกเป็น คือหน้าหนึ่งคือเรื่องหนึ่ง อย่างเรื่องที่ ๒ อย่างเช่นเรื่องของเมื่อสักครู่นี้เรื่องของสมาชิกพรรค เรื่องต่าง ๆ ที่แยกเป็นประเด็นก็จะพยายามให้อยู่ใน ๑ หน้า แล้วก็ทำรวมเอาไว้ อย่างเช่นเรื่องพรรคการเมือง อาจจะมีสัก ๒๐ เรื่องที่สำคัญก็จะทำออกมาในแนวเดียวกัน แล้วก็ทำเป็นในลักษณะที่จะสืบค้นง่าย แล้วก็เวลาที่เคยขออนุญาตท่านประธานไว้ คือถ้าทำเสร็จผมก็จะอีเมลไปให้คณะอนุกรรมการยกร่างฯ ผ่านไปที่ท่านเลขานุการปรกรณ์เลยเพื่อจะได้ดูกันก่อน ถ้ามาที่นี้อาจจะช้าก็ส่งไปให้เขาดูก่อน โดยวิธีนี้ก็ทำให้ได้เห็นประเด็นบางที่ประเด็นที่เรา list ขึ้นมา แล้วก็เราอาจจะมีข้อสรุปแล้วละ แต่ว่าเรายังไม่ได้ทำ acumen ที่มันเป็นอะไรที่ชัด เพราะฉะนั้นถ้าทำแบบนี้โดยวิธีทำงานที่ผมขอทางคณะอนุกรรมการไว้ ก็คือจะมอบให้อนุกรรมการ อย่างเรื่องนี้ก็มอบอนุกรรมการท่านนี้ไปดูมาแล้วก็เขียนให้ นะครับ แล้วสุดท้ายมันก็จะ เป็น document ที่ช่วย กรธ. เวลาจะดู หลักก็ดูจาก bottom line นะครับ ว่าข้อเสนอเป็นอย่างนี้มันมาจากอะไรบ้าง ก็ทำแนวไว้อย่างนั้น แล้วเมื่อสักครู่นี้ที่ผมตามท่านประธาน และทุกคนไปถวายพระพร เขาก็ประชุมกันจนถึง ๑๓.๓๐ นาฬิกา นะครับ เห็นว่าอย่างนั้น แล้วก็เดี๋ยวจะต้องตามดูว่าเขา list ประเด็นอะไรมาบ้าง ถ้ามีประเด็นที่คุยกันไว้ ก็คือว่าถ้ามีประเด็นที่ไปได้มาจากการรับฟัง เพราะว่าได้ขอให้อนุกรรมการเขาไปกับทีมของอาจารย์นิติพันธุ์ด้วยจะได้ประเด็นมา แล้วก็พอประเด็นของอาจารย์ชาติชายมาก็จะเอามาตั้งเป็นประเด็น แล้วก็ให้เขาลองไปเหมือนไปทำ research เล็ก ๆ ไปค้นอะไรเพิ่มเติมแล้วก็เขียนในแนวนี้ครับ ไม่ทราบถ้าเอาเป็นแนวแบบนี้ท่านประธานคิดว่าโอเคไหมครับ ท่านประธานมีคำแนะนำไหมครับ

ประธาน : ก็โอเค ถ้าแยกข้อเสนอแนะเอาไว้ต่างหากเวลาที่จะใช้ดูก็ได้พิมพ์ point ลงไปตรงนั้น

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ผมคุยกับฝ่ายเลขานุการไว้ลักษณะของการเก็บเอกสารจะเป็นลักษณะคล้าย ๆ กิ่ง ๆ database เราจะดึงออกมา จะ source จะดึงอะไรมาดู จะไม่ค่อยยากเท่าไร จะทำค่อนข้างง่าย

ประธาน : ทำเป็นเล่มเลย

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

การเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติอยู่แล้ว ก็เขียนโยงไป ส่วนการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้นก็ให้ กกต. มอบหมายให้หน่วยงานใดตามความเห็นสมควรเป็นผู้รับผิดชอบในการจัด ภายใต้การกำกับดูแลของ กกต. แล้วก็ให้อำนาจ กกต. ในการควบคุมดูแลในการสั่งให้กระทำการใด สั่งให้ระงับการใด หรือเปลี่ยนแปลงผู้จัด หรือแม้แต่มีอำนาจเข้าไปจัดการเองก็ได้ เสร็จแล้วก็จะมาพูดถึงเรื่องการให้ กกต. แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและตรวจสอบการเลือกตั้ง โดยให้แต่งตั้งบุคคลในจังหวัด ๒ คน และบุคคลอื่นนอกจังหวัดอีก ๓ คนเข้ามาดำเนินการ อำนาจหน้าที่ก็คือตรวจสอบ สอดส่องดูแลและรายงาน กกต. ในกรณีที่จะมีเหตุที่เห็นว่าอาจจะกระทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตยุติธรรมให้ กกต. เพื่อดำเนินการ ไม่ว่าจะ กกต. คนเดียว หรือ กกต. เป็นคณะก็ตาม นอกนั้นก็จะมีพูดถึงสิ่งที่ กกต. เขาเขียนขอมา คือความร่วมมือกับ ปปง. ความร่วมมือกับ สตง. ในการตรวจสอบบัญชีต่าง ๆ แล้วก็พูดถึงสำนักงาน กว้าง ๆ ก็จะเป็นลักษณะนี้

ประธาน : จะเอาสำนักงานมารวมด้วยที่เขาจะแยก

นายอัชพร จารุจินดา : เขาเขียนสำนักงานนะครับ แต่เขียนอำนาจหน้าที่เยอะเยอะไปหมด ก็จะเขียนเพียงสรุปว่าสำนักงานมีหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กกต. ตามที่ กกต. มอบหมายเท่านั้น

ประธาน : กังงานนายทะเบียนและเพิ่มใหม่งานนายทะเบียน เพราะเราเอาเลขาธิการไปเป็นนายทะเบียน

นายอัชพร จารุจินดา : เพราะส่วนใหญ่อำนาจหน้าที่หลักมันจะกระจายไปอยู่ตามกฎหมายอื่น ๆ กฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายพรรคการเมือง เมื่อก่อนที่พูดกันก็อยู่ในนั้นอยู่แล้ว อันนี้เป็นเพียงแต่อำนาจกลาง ๆ

ประธาน : วิธีที่จะได้มาซึ่งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบการเลือกตั้ง จะต้องเขียนให้หลักเกณฑ์ลงไปว่าเกณฑ์จะรับสมัครอย่างไร จะตรวจสอบคุณสมบัติอย่างไรก็แล้วแต่ และเอามาไว้เป็นส่วนกลาง อย่างน้อยมีคนที่มาจากภูมิภาคในเขตจังหวัดทุกจังหวัด จังหวัดละ ๕-๖ คน อะไรก็ว่าไป แล้วก็ถึงเวลาที่จะส่งไปเป็นทีมก็จับสลากคนจากจังหวัดนั้น ๆ ใน ๕-๖ คน จับไป ๒ คนก่อนวางไว้ แล้วก็ทั้งหมดไปคละแล้วก็จับสลากสำหรับคนที่ไม่ได้อยู่ในนั้น ขึ้นมาอีก ๓ คน แล้วก็ส่งเป็นทีมไป แล้วก็เดินทางไปมาหรือจะอย่างไรก็แล้วแต่

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

นายอัคร จารุจินดา : เรียนหารือครับ คือตามกฎหมายเดิมนั้นคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดนอกจากมีหน้าที่เลือกตั้งประจำจังหวัด นอกจากมีหน้าที่เกี่ยวกับการ
เลือกตั้ง เขายังมีหน้าที่อื่น ๆ การส่งเสริม การอะไรพวกนั้น อันนี้ก็มอบให้สำนักงานเป็นคนทำ

ประธาน : สำนักงานเป็นคนทำ เพราะเขามีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขต

นายอัคร จารุจินดา : แต่อันนั้นเขาจะมีเฉพาะการเลือกตั้ง ในระหว่างที่ไม่มี
การเลือกตั้งเขาก็ต้องมีอะไรทำ

ประธาน : มันก็เป็นงาน routine ใช่ไหม มันไม่ใช่งานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

นายอัคร จารุจินดา : มันมีงานส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย

ประธาน : ซึ่งพวกนั้นไม่ใช่งานจริงจังเท่าไร ใส่เอาไว้สำหรับตั้งคนเล่น

นายอัคร จารุจินดา : ให้เขียนเรื่องการจัดหลักสูตรว่าจะต้องไม่ให้ลงไปร่วม
กับเขาใช่ไหม อันนั้นเขียนเลย

ประธาน : เขียนเป็นตัวอย่างน้อยสิ การพัฒนาการเมืองจัดให้ประชาชนทั่วไปได้
จะลงไปจัดในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ เป็นกลุ่มเป็นก้อนอย่างไรก็จัดไป ๓ วัน ๔ วัน แต่หลักสูตร
ที่จะอบรมพนักงานของ กกต. ก็จัดได้ แต่จะไปจัดเอาให้คนอื่นมาร่วมด้วยไม่ได้ เพราะเขาจะรู้เกมรู้
กลไกของ กกต. หมด เขาก็มาเอาความรู้ มาลักลอบเอาสูตรไปหลีกเลี้ยงได้ ปกติเขาเคยใช้เงินจาก
กองทุนทำใช่ไหม กองทุนพัฒนาการเมืองใช่ไหมครับท่านประพันธ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กราบเรียนท่านประธานครับ ถ้าเป็นหลักสูตร พตส. นี้
เขาใช้เงินกองทุนพัฒนาพรรคการเมือง เพราะว่าอันนี้เขาต้องการอบรมพวกกรรมการบริหาร
พรรค พวกที่เกี่ยวกับพรรคใช้เงินกองทุนครับ ถ้าเป็นหลักสูตรอบรมเจ้าหน้าที่ก็เหมือนกับเป็น
ข้าราชการทั่วไป ก็จะเป็นเหมือนกับพัฒนาบุคลากรอะไรก็ว่ากันไปครับ

ประธาน : ความจริงการอบรมแบบนี้ต้องให้สถาบันการศึกษาอย่างสถาบัน
พระปกเกล้าเขาไปทำให้ มีสตางค์ก็เอาสตางค์ให้เขาไปทำ ตัวเองก็จะไม่ต้องไปจ้างคนมาอีก
๓๐-๔๐ คน เพื่อเอามาทำหลักสูตร

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

นายอัชพร จารุจินดา : ที่ กกด. เขาขอมาใหม่ ๒ เรื่อง ก็คือ ๑. เรื่องการ
กันบุคคลเป็นพยาน คนทำผิดด้วยกันไม่เอาโทษแต่กันเป็นพยาน กับให้มีกองทุนสนับสนุน
การปราบทุจริตในการเลือกตั้ง อันนี้ท่านจะให้ไหม

ประธาน : ก็เอาเงินจากกองทุนพัฒนาสิทธิ

นายอัชพร จารุจินดา : ก็ตั้งกองทุนใหม่อีกกองทุนหนึ่ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : กองทุนใหม่เพิ่มมันกองทุนป้องกันการทุจริตเลือกตั้ง

ประธาน : ซึ่งมันจะทำให้เกิดปัญหาในตัวเองนั่นละ ก็ถ้าจำเป็นจะต้องใช้เงิน
ก็ใช้จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เพราะการไม่ให้เกิดการจัดการเลือกตั้งให้มันสุจริต
ยุติธรรมมันก็คือการพัฒนาการเมืองอย่างหนึ่งไม่ควรไปแยก แยกคุณก็ต้องมีคน ๒ คณะ เพิ่มขึ้นไปอีก

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เท่าที่ดูจากองค์ประกอบเขาพยายามจะดึงพวกเงิน
ที่ได้มาจากค่าปรับ หรือค่าเสียหายที่เกิดจากการเลือกตั้งมาใส่กองทุนอันใหม่นี้ ดึงออกมาจาก
ที่จะไปพัฒนาการเมืองไปเลย อีกประการหนึ่งคือผมไม่ทราบว่าจะ

ประธาน : กันไว้ได้ เวลาเราได้เงินเดือนมาเราก็กันเอาไว้ไว้ว่าเอาไปดูหนึ่ง
อันนี้ไว้กินข้าว อันนี้เอาไว้ซื้อเสื้อผ้า เราก็กันเองได้ไม่เห็นต้องไปตั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คือพอใช้ระบบแบบ ป.ป.ช. อย่างนี้ผมไม่แน่ใจ
เพราะว่าคดีเลือกตั้งส่วนใหญ่เปิดเผยชื่อพยานไม่ค่อยได้ แต่พอเอาออกสู่ระบบอย่างนี้ทุกอย่าง
เปิดเผยหมด เพราะว่ามันต้องเข้าสู่ระบบ แล้วคดีเลือกตั้งมันไม่ใช่แค่ระหว่างคู่กรณี
มันกว้างกว่านั้น ผมก็เลยไม่แน่ใจว่า กกด. เขาจะใช้ระบบนี้ขึ้นมาแล้วเขาจะคุมอยู่หรือเปล่า
กับพวกพยาน กับพวกผู้เสียหายที่เกิดจากคดีที่กันเป็นพยานเลือกตั้ง

ประธาน : ตรงนั้นก็ยังไม่เป็นไร ที่ผมกลัวก็คือกลัวว่ามันจ้างคนมาใส่ร้าย แล้วก็
พรรคล้มระเนระนาดเลย มันยอมให้คนติดคุกสัก ๑ คน ๒ คน แล้วก็บอกว่าได้รับเงินมาจากพรรคนี้
คุณไปสืบอย่างไรก็ได้เว้นแต่จะไปเจอช่องโหว่ที่ไหน อย่างที่เรากลัวก็เพราะว่าเราติดกับคนที่มัน
ทำทุกอย่างได้นะ คนทั่วไปไปติดคุกเราก็กังสาธ แต่คนบางคนไปติดคุกนี่เราเริ่มเฉลียวใจว่า
นี่มันกำลังจะไปสร้างแผนคุก Bastille หรือเปล่า

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานมีอีกอันหนึ่งครับ เพราะว่าผมเองยังไม่แน่ใจว่าจะเอาอย่างไร คือในอำนาจหน้าที่ของ กกต. ตามกฎหมายนี้เขาเขียนตามเดิมที่เคยเขียนมาโดยตลอด คือมีอำนาจวางระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งกฎหมายเลือกตั้งไม่ได้พูดไว้ เขาก็มาอาศัยอำนาจกลางนี้ไปออกระเบียบต่าง ๆ อันนี้ไม่ทราบต้องถามท่านอาจารย์ประพันธ์ ผมเข้าใจว่าออกเยอะเหมือนกัน มันควรจะให้ออกหรือเปล่า

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือระเบียบถ้าจะออกนี้ตัวกฎหมายต้องบอกว่าให้ออกเรื่องอะไร อย่างเช่นวิธีการรับสมัครอะไรนี้ในตัวกฎหมายก็บอกตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ในตัวกฎหมายต้องเขียน

ประธาน : เพราะฉะนั้นตัวนี้ก็ไม่จำเป็นต้องเขียน เขียนแล้วจะทำให้เข้าใจผิดนึกว่าเป็นอำนาจอิสระ

นายอัชพร จารุจินดา : เท่าที่ทราบ อาจจะไม่ใช้คณะอาจารย์ประพันธ์ แต่เคยมีออกโดยอาศัยอำนาจกลาง โดยอ้างว่านี่ถึงแม้ว่ากฎหมายเลือกตั้งจะไม่ได้กำหนดไว้เขาก็จะอาศัยอันนี้ออก เพราะมันเป็นช่องโหว่อยู่

ประธาน : เราก็ไม่ควรเขียน เพราะว่าอะไรที่มันจะออกอย่างที่ท่านประพันธ์ท่านว่านี่มันเขียนอยู่ในกฎหมายนั้น แล้วกฎหมายอันนี้ก็โยงว่ามีอำนาจออกระเบียบตามกฎหมายนั้น คือมีอำนาจตามที่กฎหมายอื่นกำหนด โอเคกฎหมายอื่นจะกำหนดไว้ว่าอย่างไร แต่ถ้าไปออกกลางอย่างนี้มันอดไม่ได้หรอก และบางทีกฤษฎีกาเองไปแนะนำเขา คือเราเคยตั้งหลักเอาไว้แล้วว่าเราจะระมัดระวังว่าจะไม่ให้ กกต. ใช้อำนาจไปโดยไม่มีกรอบ ส่วนไหนที่เราให้ไปออกระเบียบถ้าสามารถเขียนกรอบเอาไว้ได้ว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างก็ควรเขียน เว้นแต่มันเรื่องปลีกย่อยมันเล็ก ๆ น้อย ๆ เสียจนกระทั่งไม่สามารถจะระบุกรอบได้ก็อาจจะปล่อยบางเรื่องบางราวได้ แต่เรื่องที่มันเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียของการเลือกตั้ง การทำให้การเลือกตั้งสุจริตหรือไม่สุจริตพวกนี้มันจะต้องเขียนกรอบไว้พอสมควรว่าที่ให้อำนาจไปกำหนดนั้น กำหนดเรื่องอะไร จะได้ไม่ไปไกล

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

กมลทิพย์ ๑/๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ระเบียบที่ออกพวกนี้คนที่เขาไม่เห็นด้วยเขาคิดว่า
ระเบียบออกไม่ถูกเขามีสิทธิร้องต่อศาลปกครองอยู่แล้ว ฉะนั้นในทางปฏิบัตินี้ กกต. เขาก็จะระวัง
ว่าตัวกฎหมายเขียนว่าให้ออกได้ถึงจะเขียนตาม อยู่ ๆ เขาจะไม่ออกมาลอย ๆ เพราะไม่อย่างนั้น
เดี๋ยวคนไปโต้แย้งฟ้องศาลปกครอง ให้เพิกถอนระเบียบนั้นได้ถ้าออกโดยกฎหมายไม่ให้อำนาจ

- ๒/๑

วันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประธาน : การเลือกตั้งโดยใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ดูที่ท่าว่า กกต. ชุดนี้บางคน
อยากจะเอาจริง ๆ แต่ผมไม่ค่อยสนิทใจ ไม่ค่อยมั่นใจว่ามันจะไม่ถูกโกง เพราะว่าถ้ามันร่วมมือกัน
กับเจ้าหน้าที่ที่คุมเครื่อง ๑. ความลับก็ไม่สามารถตรวจสอบได้ ๒. เวลาใส่คะแนนเพิ่มมันห่าร่อย
ไม่ได้เลย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานคือมันมีปัญหาหลายอย่าง อย่าง
ที่เคยเข้าคณะ ๑ ที่ท่านเคยดู คือกฎหมายเลือกตั้งพลลงคะแนนระหว่างที่ก่อนปิดหีบมันต้องประมวลผล
ไม่ได้เพราะว่าเพื่อไม่ให้ทราบ แต่ระบบเครื่องพอเข้าสู่ระบบมันประมวลผลเลย ซึ่งก็ยังไม่มีการ
อะไรที่จะหยุดการประมวลผลก่อน เพราะว่ามันต้องส่งสัญญาณจากเครื่องลงคะแนนไปสู่เครื่องเก็บ
คะแนน แล้วมันก็ประมวลผลในตัวแล้วก็ไม่มีอะไรบอกไว้ว่าถ้าโดนแทรกแซงเข้ามาหรือ hack เข้ามา
หรือทำให้เครื่องนั้นใช้ไม่ได้แล้วจะทำอย่างไรต่อ มันก็กลายเป็นว่าเครื่องตัวนั้นอ่านเท่ากับการลง
คะแนนตรงนั้นเป็นอันเสียเปล่าไป อย่าลืมบางกรณีจะต้องมาเปิดเผยว่าที่ลงตกลง ลงถูกหรือเปล่า
หรือลงโดยเรื่องของการใช้รหัสมาจากภายนอกหรือเปล่านั้นไม่รู้ ซึ่งตอนที่เขาไปชี้แจงตอนเรื่องออก
เสียงประชามติเขาก็อธิบายไม่ได้ แต่ก็ยืนยัน เห็นว่าในช่วงที่มีประชามติเขาก็ทดลองใช้อยู่
ประมาณ ๙ เขต ไม่รู้ทำไปได้อย่างไรเพราะว่ากฎหมายประชามติไม่ได้เขียนให้ ที่วันนั้นเขาก็มา
ชี้แจงคุณสมบัติ

ประธาน : แล้วคนที่ไปลงคะแนนเขาลงคะแนนถูกหรือ แล้วเอาคะแนนนั้นมานับ
หรือเปล่า

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ผมไม่ทราบเหมือนกัน แต่เขาบอกว่าคือใช้เครื่องลงก็ได้
ถ้าไม่ใช่เครื่องก็รับบัตรไปลง เพราะไม่มีใครรู้เลยว่าแกไปทดลองที่ไหน ก็ไม่มีใครไปทราบ

ประธาน : แล้วทำได้ตามกฎหมายหรือ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในร่างพระราชบัญญัติออกเสียงประชามติร่างแรก
รู้สึกเขาเขียนเรื่องเครื่องลงคะแนนอยู่ แต่ปรากฏ สนช. เขาไม่เอาเขาตัดออกไป

ประธาน : แล้วไปทดลองได้อย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่ได้ สนช. ตัดออกไปตอนประชามติก็ไม่มี ไม่ได้ใช้เครื่อง
ตัว พ.ร.บ. ประชามติตัดไปแล้วเครื่องลงคะแนน คือในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ใช้คำว่าบัตรเลือกตั้งเลย
ซึ่งในร่างรัฐธรรมนูญเราเอาออกก่อนดีกว่า เพราะใช้บัตรเลือกตั้งปั้มมันทำไม่ได้เลย มันต้องแก้

วันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

รัฐธรรมนูญก่อน ฉะนั้นในชุดที่ผ่านมาเครื่องลงคะแนนนี้ก็เลยไม่ได้มีการที่ว่าจะทำไปถึงไหน เพราะมันต้องแก้รัฐธรรมนูญ มันแก้ยาก แต่ตอนนี้ในรัฐธรรมนูญเราเขียนใช้กลาง ๆ แล้วไม่พูด ที่นี้ในตัว พ.ร.บ. ตอนนี้ท่านจะเขียนเพื่อพวกนี้ไว้ไหม ถ้าไม่เขียนเวลาเขาเกิดจะใช้เครื่องลงคะแนนเขาต้องเสนอกฎหมายเป็นฉบับไป พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน แต่ถ้าท่านเขียนไว้ในตัว พ.ร.บ. ส.ส. หรือ ใน พ.ร.บ. กกต. ไว้ อันนี้เขาอาจจะไปพัฒนาต่อได้ อันนี้ก็แล้วแต่ว่าจะเอาอย่างไร คือถ้าไม่เขียนไว้เลยเขาทำไม่ได้ถ้าเกิดเขาจะใช้เครื่องลงคะแนนเขาต้องเสนอกฎหมาย

ประธาน : ซึ่งเราลองคิดว่าด้วยสภาวะคนที่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองมีความคิดในทางไม่ค่อยตรงไปตรงมาเราวางใจให้ใช้เครื่องนี้ได้ไหม เพราะอย่าลืมว่าการลงคะแนน ๑. ต้องเป็นความลับ ๒. ต้องไม่มีใครสามารถรู้ได้ว่าคะแนนใครนำ คะแนนใครไม่นำก่อนปิดหีบเลือกตั้งใช้ไหมครับ ๓. จะต้องเป็นหลักฐานยืนยันได้ในระยะเวลาหนึ่ง คราวนี้เครื่องพวกนี้มันรับประกัน ๓ อย่างนี้ไม่ได้เลย แต่ฝรั่งได้ เพราะเขาไม่ค่อยคิดโกงแบบของเรา ของเรานี้ถ้าคุณติดสินบนใครที่นั่งคุมเครื่องอยู่สัก ๑๐ ล้านบาท บอกว่ามึงคอยรายงานนะว่าทั้งประเทศพรรคนี้ได้เท่าไรแล้ว คิดว่ามันทำไหม เพราะมันไม่ยากพอมันดูแล้วมันก็เอาตัวเลขนี้ใส่ไปเครื่องมันส่งปั๊บไปไม่ต้องโทรศัพท์ให้เห็นเลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทางด้านเทคนิคทางหน่วยงานที่เขาประดิษฐ์เครื่องเครื่องลงคะแนนคือตอนนี้ที่เขาทำอยู่คือบริษัทวิทยุการบิน ซึ่งเวลาเขามาชี้แจงเขาก็รับรองว่าสามารถจะควบคุมความสุจริตโปร่งใสอะไรพวกนี้ได้เขาก็อธิบายอย่างนั้น

ประธาน : เขาเคยมาชี้แจงให้ผมฟังเขาควบคุมที่หน่วยได้ เขาบอกเขาควบคุมที่หน่วยได้ แต่ถามว่าแล้วเครื่องนี้มัน link กับใคร เขาบอกก็ต้อง link กับส่วนกลาง และส่วนกลางรู้ได้ไหม ก็รู้ได้ เพราะว่ามันจะต้องมีคนหนึ่งที่มี password ที่จะเข้าไปดูได้เกิดอะไรขึ้นมันถึงจะเข้าไปตรวจสอบได้ หรือถ้าใคร hack จะเกิดอะไรขึ้น

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตครับ ตอนที่ผมอยู่กันก็เป็นห่วงเรื่องจะโกงได้ไหม แต่ว่าดูแล้วมันก็เชื่อได้ ๘๐-๙๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะว่าเครื่องนี้มันไม่มีโยงออกไปข้างนอกมันอยู่แคในหน่วยเป็นเหมือนเครื่องคิดเลขเท่านั้น เพียงแต่ว่ากดแล้วมันจะออกมาถูกไหม ไม่ใช่ว่ากดเบอร์ ๑ แล้วไปออกเบอร์ ๓ อะไรอย่างนั้น ก็ห่วงอยู่ จุดนี้ก็แน่นอนทำไม่ได้ครับ

วันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าอ่านข่าวต่างประเทศจะเห็นเลย Weekly Reader ขนาดมันใช้ super computer ยังถูก hack ได้เลย Weekly Reader ถึงมาเปิดเผยว่าอะไรต่ออะไร Hillary Clinton ใช้อีเมลส่วนตัวอย่างไร แล้วก็ข้อมูลต่าง ๆ ที่เขาคุยกันทั่วโลกมันรู้หมดเลย คือว่าโปรแกรมพวกนี้มันแก้ได้หมดคนสร้างกับคนที่คิดจะล้วงความลับมันทำได้หมด เพียงแต่ว่าเราจะไว้วางใจเขาได้แค่ไหน แต่ผมว่าในที่สุดแล้วเราต้องใช้ยูติถ้าเราไปกีดกันแล้วเขาจะหาว่าเราเป็นเต่าล้านปีพวกไดโนเสาร์ไม่คิดที่จะทำอะไรมันก้าวหน้าเลย แต่ว่าเราต้องหาวิธีป้องกัน ผมว่าถ้าเราไปเขียนกันโกงไว้อย่างนี้มันจะรู้สึกว่าเขาไม่ค่อยทันสมัย อินเดียวเขายังใช้ได้เลยเขาไม่เคยบ่นกันอาจจะม็อบบ้างอะไรบ้างมันก็อาจจะม็อบบ้าง แต่ว่าอินเดียวเขาก็ใช้มานานแล้ว แล้วเราก็พยายามจะปรับทุกอย่างให้มันทันสมัยให้มันเท่ากับยุคยุทธศาสตร์อะไรต่าง ๆ ปฏิรูปต่าง ๆ ถ้าเราใช้ระบบเก่าเรื่อยไปผมว่าเราจะถูกกล่าวหาได้ว่าเราไม่รู้จักใช้ความทันสมัยอะไรเลย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านอาจารย์ครับ ประเด็นนี้ผมไม่ทราบว่าจุดมุ่งหมายของเราที่ว่าจะใช้เครื่องมาแทนเอามือกากระดากเรามุ่งที่จะให้มันซื้อเสียงโกงยากหรือว่ามุ่งที่จะให้อำนวยความสะดวกในการประมวลผลข้อมูลได้เร็วแล้วก็ได้เหมือนกับได้ประหยัดแล้วก็มี ความแม่นยำมากขึ้น กันคนขานผิดขานถูก เพราะว่าเครื่องบางครั้งมันตอบ ๒ คำถามพร้อมกันไม่ได้ เพราะมันจะมีจุดอ่อนอยู่เหมือนกันว่าวันใดเราต้องมุ่งว่าถ้าจะเอามาใช้ควรจะให้หน้าหนักไปทางไหน เพราะว่ามันคงจะไปแก้ซื้อเสียงก็คงยาก เรื่อง hack มันก็มีคน hack ได้อยู่แล้ว เมื่อกี้คุยกับคุณบอยว่าอย่างมีรหัสให้เจ้าบ้านส่งไปให้แล้วก็ไป key เอาในเครื่องอย่างอเมริกาทำ บ้านเรามีขายรหัสกันเต็มไปหมดหรือครับ ทุกวันนี้ซื้อเสียงก็ขายรหัสให้ ไม่ไปมีคนไปเคาะให้แทน มันก็ไม่ได้กันหรือครับซื้อเสียง แต่ว่าถ้าจะให้มันประมวลเร็วถูกต้องและ trace back ได้ แล้วหมายเลขประจำตัว ๑๓ หลักได้ว่าผมไปลงไหมหรือไม่ อย่างไร คะแนผมไม่หายไป อันนี้ก็มีประโยชน์ตรงนี้ครับ แต่ว่าความคุ้มทุนมันจะมีแค่ไหนผมไม่แน่ใจนะครับ เพราะว่าเครื่องนี้มันก็ต้องมีเยอะทั้งประเทศแล้วมันจะเลือกตั้งกันอย่างไร หมายความว่าใช้ทั้งท้องถิ่นด้วยหรือเปล่า หรืออย่างไร ผมคิดว่าน่าจะต้องประเด็นนี้ไว้เท่านี้เองครับว่าจะเอาแบบไหน ส่วนว่าถ้าเป็นไปได้เราเขียนเปิดไว้ว่าการเลือกตั้งนอกจากจะมีบัตรเลือกตั้งแล้วก็อาจจะใช้เครื่องมือหรือว่าใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาอำนวยความสะดวกเพิ่มก็ได้ เขียนทำนองนี้จะดีไหมครับ คือไม่ได้ไปปิดไว้แต่ว่าวันหน้าก็ให้ไปคิดเอาเองต่อ

ประธาน : ถ้าเขียนก็คือให้เขาทำเลย เพราะเขาอยากทำอยู่แล้ว

วันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอโทษ มันจะซื้อทันหรือครับ

ประธาน : ก็เลยยังต้องซื้อวิธีพิเศษสมประโยชน์เลย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมว่าถ้าใช้ครั้งต่อไป เลือกตั้ง ส.ส. รับรองป่วนแน่
ประเทศครับ ป่วนแน่

ประธาน : เขาจะใช้ตอนประชามติที่หนึ่งแล้ว

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าได้อย่างนั้นเราอาจจะลองถามเขาไหมครับว่าที่คุณ
บอกคุณไปลองมา ๕ ที่ คุณไปลองมาแล้วผลมันเป็นอย่างไรให้เขามาเล่าให้ฟังหน่อยไหมครับ อย่างน้อย
ก็จะได้ยินว่ามันคืออะไร อย่างไร เพราะเห็นเขาไปดูงานสิงคโปร์มานี้ครับ ผมเจอเขาที่สนามบินเขา
ยังเล่าให้ผมฟังเลยว่าเขาไปเห็นอย่างโน้นอย่างนี้มา ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ท่านประธานครับ พอดีผมก็ชอบเทคโนโลยีนะครับ
แต่ว่าเคยมันไม่ใช่เรื่องเลือกตั้งแต่เป็นการสอบเข้ารับราชการ เคยไปดูที่ญี่ปุ่น เกาหลี แล้วก็ไต้หวัน
ซึ่ง ๓ ประเทศนี้น่าจะเป็น ๓ ประเทศที่มีความก้าวหน้าในเรื่องของ IT สูงกว่าประเทศเรา ก็ไปถาม
เขาว่าทำไมเขาถึงไม่มีการให้สอบ online เขาบอกว่าเทคโนโลยีที่มีอยู่มันป้องกันการโกงไม่ได้ แล้ว
ถึงวันนี้เขาก็ยังไม่เชื่อว่าจะป้องกันการโกงได้ ประเทศที่มีการสอบลักษณะที่เป็น online จะเป็น
อย่างฟิลิปปินส์ ผมก็ไปดูที่ฟิลิปปินส์ปรากฏว่าเครื่องเขาต้องซื้อมาประกอบเองเลยนะครับ เพราะ
ถ้าซื้อเครื่องมาเป็นล็อต ๆ มันจะโกงตั้งแต่ตอนซื้อครับ แล้วก็ฝังอะไรไว้จะทำอะไรไม่ได้ เขาต้อง
ซื้อมาประกอบเอง แต่ซื้อมาแล้วเขาก็ยังบอกว่ามันก็ยังมีปัญหาอยู่ ที่หียบตรงนี้ขึ้นมาเพราะยังคิด
ว่าประเด็นที่ท่านประธานตั้งขึ้นมาว่ามันโกงได้ไหม มัน hack ได้ไหม มันอะไรได้ไหม ผมยังคิดว่า
ถ้าใช้อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องสอบคัดเลือกคนเข้ารับราชการมันจะเห็นชัดว่าประเทศพวกนั้นยังคิดว่า
เทคโนโลยีของตัวเองยังไม่ดีพอ ก็เลยยังมองว่าเป็นประเทศที่ถ้าใช้มักจะเป็นประเทศอีกกลุ่มหนึ่ง
แต่ประเทศกลุ่มพวกนั้นมันไม่ใช่ มันคงยังรอเทคโนโลยีอยู่กระมังครับ แต่อย่างกรณีสอบรับคนเข้า
รับราชการวิธีที่เขาใช้ อย่างเช่นที่อินโดนีเซียเขาให้ไปนั่งสอบห้องใหญ่ ๆ สมมุติคล้าย ๆ ห้องประชุม
รัฐสภาไปนั่งสอบที่หนึ่ง ๔๐๐-๕๐๐ คน เสร็จแล้วเฉลยปั๊บพอสอบดีก็อะไรเข้าไปคนเชียร์ที่อยู่ข้าง
นอกห้องจะรู้เลยว่าลูกหลานตัวเองสอบได้ที่คะแนน พอสอบเสร็จปั๊บคะแนนมันจะรู้เลยว่าคนไหน
สอบได้ สอบไม่ได้ แต่ว่ามัน confine อยู่ ณ บริเวณเดียวเท่านั้น เขาก็จะป้องกันการเข้ามา hack

วันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

มาอะไรได้ แต่ถ้าเมื่อไรก็ตามที่มันต้องเป็นเครือข่ายทั้งประเทศ ไม่แน่ว่าเทคโนโลยีที่เราที่อยู่ระหว่างคนที่เป็นตำรวจเทคโนโลยีกับโจรเทคโนโลยีใครมันจะก้าวหน้ากว่ากัน เท่าที่ดูโจรน่าจะเก่งกว่าตอนนี้ครับ เหมือนอย่างสอบเข้ามหาวิทยาลัยอย่างคราวที่แล้วที่เกิดขึ้นที่มหาวิทยาลัยรังสิต มันเล่นฝั่งอะไรไว้ในหูคือที่จุฬาฯ เขายังแซวกันว่าเป็นความร่วมมือระหว่างคณะแพทยกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ มันต้องผ่าใส่เข้าไปในหูใส่เข้าไปที่ลูกตามันถึงจะใช้ได้ ซึ่งบางทีพวกคนที่คิดจะโกงแล้วยิ่งที่ท่านประธานตั้งประเด็นขึ้นมาว่าถ้ามันมีสตางค์ด้วย เพราะ stake มันสูง เดิมพันมันสูง ถ้ามันคิดจะโกงผมว่ามันน่าจะโกงได้ครับ ที่อภิปรายทั้งหมดยังคิดว่าเราทำงานกันเหนื่อยเพื่อที่จะทำให้การเลือกตั้งมันบริสุทธิ์ยุติธรรม แต่บางทีถ้าเราผลอไปเร็วเกินไปบางทีโจรอาจจะเก่งกว่าโจรเทคโนโลยี ก็ยังคิดว่าถ้าแบบอาจารย์ชาติชายพูดเมื่อสักครู่นี้ถ้าเปิดช่องเอาไว้แต่ว่าวันข้างหน้าค่อยใช้ถ้าใช้ตอนนี้เดี๋ยวมันจะมีปัญหาเราจะป้องกันไม่ได้ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เครื่องลงคะแนน voting machine มันมีหลายแบบมาก ทั้งแบบที่ว่าเป็นเจาะรูก็มี รวมทั้งประมวลผลเป็นเครื่องก็มีแบบที่อื่นเดียประมวลผลเป็นเครื่อง เสร็จแล้วเอาตัวเครื่องเป็นแบบกระเป๋าทัวร์ไปโหลด คือมันมีหลายวิธีมาก ที่นี่ยังไม่ได้เรียนตอนต้นถ้าเราไม่เขียนอะไรไว้เลย ถ้าเราจะไม่เอาไม่เขียนเลยถ้าเกิดต่อไปอนาคตจะใช้เขาก็ต้องไปออกกฎหมายหรือถ้าหากว่าจะเขียนเปิดช่องไว้ว่าอาจจะใช้เครื่องลงคะแนนก็ได้แต่ว่าจะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกาขออนุมัติ ครม. หรือต้องผ่านสภา ต้องเป็นมติสภาคือให้พวก ส.ส. ส.ว. เขาว่าโอเค เชื่อใจได้ ปลอดภัยแล้วอะไรอย่างนี้นะครับ เชื่อถือได้ แล้ว ส.ส. เขาก็บอกโอเคเขาเชื่ออย่างนี้ อย่างนี้ก็ทำได้ แล้วกฎหมายเราก็เหมือนกับว่าเราเปิดช่องเอาไว้มันก็จะทันสมัย ไม่อย่างนั้นหมายความว่าเราก็ปิดตายในจุดนี้ ถ้าจะทำก็ไปออกกฎหมาย

ประธาน : การเปิดช่องไว้เลยมันเท่ากับให้ กกต. เป็นคนเลือกคนเดียว แต่ก็จะมี กกต. ที่กระตือรือร้นอย่างที่เป็นอยู่มันก็น่าไว้วางใจได้โดยไม่ฟังใครเพราะเป็นอำนาจเขา ผมนึกว่าถ้าวันนี้มันยังป้องกัน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ไม่ได้เราก็อย่าไปเขียนกฎหมายให้ เมื่อถึงเวลาที่มันจะทำให้ถึงคราวที่ควรจะต้องทำก็แก้กฎหมายก็ไปแก้เอา ตอนนั้นสภาเขาก็จะได้ดูได้อย่าง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ว่าเขาสมควรจะทำเขาว่างใจหรือยัง

นายอัชพร จารุจินดา : คือที่ตั้งใจไว้จะเขียนในอำนาจหน้าที่ กกต. อีกอย่างหนึ่งซึ่งไม่เคยเขียนมาเลยก็ให้เขามีหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อให้การ

เลือกตั้งนั้นปลอดจากการทุจริต ซึ่งมันจะรวมถึงวิธีการลงคะแนนด้วยเสร็จแล้วให้เขารายงานผลการศึกษาไปหาสภาอะไรพวกนี้จะได้เป็นที่ถกกัน แต่สภายังไม่แน่ใจเหมือนกันเพราะสภาก็เป็นแหล่งที่นั่นอยู่ แต่เดิมไม่เคยมีการเขียน แต่ที่นี้อยากจะเขียนให้เป็นหน้าที่เขา เขาจะต้องมีหน้าที่หลักโดยการไปหาทางในการป้องกันการทุจริตให้ได้ ไม่ใช่ทำเฉพาะแค่กฎหมายเขียนอย่างไรก็ตามแค่นั้น

นายภัทร คำพิทักษ์ : สมัครทาง online ได้ใช้ไหมครับ เพราะเขามา ๒ อย่าง ตอนสมัครเขาขอ online ด้วย

ประธาน : สมัครไม่เป็นไร เพราะว่ามันยังไม่ได้เกี่ยวข้องกับประชาชน ที่เขียนมาตั้งแต่ต้นเรื่องการสมัครมันไม่มีอะไรห้ามนะ กกด. ไปออกกำหนดเองว่าต้องเอาเอกสารมาเท่านั้น เท่านั้น ยื่น มาเวลาเท่านั้นอะไรพวกนี้ มันก็เลยไปห้ามไม่ให้เขา online ถ้าไม่ออกกติกาพวกนั้นเสีย มันก็ทำ online ได้ แต่ว่าถ้าให้สมัคร online เขาจะยังไม่ให้เบอร์เพราะว่ามันจะไม่มีใครมาก่อนมาหลังเข้ามาเดี๋ยวก็ hack หมด เขาก็จะให้สมัครไปจนจบแล้วถึงจะให้เบอร์ ปัญหาในทางปฏิบัติก็คือว่าผู้สมัครพอวันที่เขาสมัครปั๊บเขาต้องได้เบอร์เพราะเขาก็จะได้ไปโฆษณาหาเสียงของเขาทันที ทีนี้ถ้าจะต้องรออีก ๕ วันเขาจะว่าอย่างไรหรือเปล่า อีกอันหนึ่งที่เรายังจะยังไม่ถึงแต่ว่าจะต้องระมัดระวังว่าไม่ให้อำนาจ กกด. ไปในทางที่เราไม่อยากจะให้เกิด เรื่องเบอร์เดี๋ยวมีคนพูดกันเยอะเหมือนกันว่ามันเป็นช่องทางให้ชื่อเสียงได้ง่ายขึ้น แล้วซื้อปุ๊บพรมได้ทั่วประเทศเหมือนกันหมดไปที่ไหนก็พูด แต่ถ้าต่างเบอร์ต่างพื้นที่มันต้องเจาะจงไม่อย่างนั้นมันไปลงเบอร์ผิด อันนี้ต้องช่วยกันคิดอยู่เหมือนกันว่าที่ทำเบอร์เดี๋ยวมันเป็นการอำนวยความสะดวกในการที่เขาจะชื่อเสียงหรือเปล่านั้นง่ายขึ้น พอได้เบอร์ ๑ เราก็บอกหัวคะแนนทั่วประเทศว่าอย่าให้เขาซื้อเบอร์ ๑ ก็ได้แล้ว ของเดิมมัน ๒ เติงใช้ไหม เพราะลงคะแนน ๒ หนแต่เบอร์เดียวกัน เชิญครับ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ท่านประธานครับ คือโดยระบบของเราแต่ละพื้นที่เป็นการจับสลากแต่ละเบอร์ในพื้นที่นั้น ๆ สามารถทำได้ เพราะว่าพรรคการเมืองเป็นแต่ชื่อพรรคการเมืองได้ คือในระบบเดิมที่ใช้กา ๒ ครั้งพรรคการเมืองเขาต้องมีหมายเลขของเขา ซึ่งง่ายที่สุดก็คือพรรคการเมืองกับผู้สมัครหมายเลขเดียวกัน อันนี้มันมีคำอธิบายว่าทำไม เพราะว่ามันต้องไปกาที่พรรคการเมือง แต่ถ้าเป็นระบบเราพรรคการเมืองไม่จำเป็นต้องมีหมายเลข เพราะว่ามันอย่างไรก็ตามแล้วแต่คะแนนของผู้สมัครของพรรคการเมืองนั้นมันต้องกลายเป็นของพรรค

วันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

การเมืองไม่จำเป็นที่จะต้องบอกว่าพรรคการเมืองนั้นหมายเลขนั้นหมายเลขนี้อย่างไรก็เป็นชื่อพรรคการเมืองอยู่อย่างนั้นแหละไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะตอนท่านสมัครท่านสมัครในนามสมมุติพรรคการเมือง ก พรรคการเมือง ข คะแนนท่านก็ไปเป็นของพรรคการเมือง ก พรรคการเมือง ข ประชาชนก็รู้ว่าคุณเหล่านี้มาจากพรรคการเมือง ก พรรคการเมือง ข แต่ถ้าหากว่าเลขเดียวกันทั่วประเทศอันนี้ซื้อขายจริง คือสมมุติเลข ๑ ก็ซื้อเลข ๑ หมดเลยทั้งประเทศ แต่ถ้าหากว่ามี ๓๕๐ เขต ไซ้ใหม่ เขต ๑ พรรค ก เป็นหมายเลข ๒ พอไปเป็นเขต ๒ พรรค ก ไปเป็นหมายเลข ๕ พอไปเป็นเขต ๓ พรรค ก ไปเป็นหมายเลข ๘ พอไปเป็นเขต ๔ ไปเป็นหมายเลข ๒๐ แบบนี้ไล่ซื้อต้องไล่ซื้อแต่ละเขตเลยไม่สามารถที่จะอยู่ที่ ๆ หมายเลข ๑ ๆ ๆ รวดได้ แต่ผมไม่แน่ใจต้องถามท่านอภิชาติ ท่านประพันธ์ว่าในการบริหารจัดการของ กกต. มันจะลำบากหรือเปล่า แต่ถ้าไม่ลำบากผมคิดว่าอันนี้มันทำให้เกิดความสับสนในการซื้อเสียงแน่ แต่ว่าในส่วนของประชาชนเขาต้องนั่งจำอยู่ ๒ อย่างเลยครับ ๑. คือพรรค เขาจะเอาพรรคไหน เขาต้องรู้เลยว่าเอาพรรคนั้น ๒. คือหมายเลขไหนในเขต เขาสังกัดพรรคที่เขาต้องการ เพราะว่าไปคุยกับคนอื่นอีกเขตหนึ่งไม่ได้เลขมันคนละเลขแล้ว พรรคเดียวกันแต่เลขคนละเลข แบบนี้ก็จะทำให้มันซื้อยากหน่อย แต่ว่าเขาก็หาวิธีซื้อได้ละครับ เพียงแต่ว่ามันก็อาจจะยากไปแล้วเขาก็อาจจะต้องคิดแยกกันต่างคนต่างก็ต้องไปหาหาวิธีซื้อไม่สามารถที่จะพรรคเดียวให้คนเดินคนเดียวหัวคะแนนคนเดียวเดินซื้อทั่วประเทศได้ มันยากเกินไป ขอบพระคุณครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าเบอร์ต่างกันอะไรนี่นะครับเรื่องการบริหารจัดการเขาทำได้ ตอนนี้มี ๓๕๐ เขตไซ้ใหม่ครับ คนที่จะสมัคร ส.ส. เขตเขาก็สมัครกัน ทีนี้ก็แล้วแต่ว่าจะเอาแบบเดิมใหม่ว่าใครมาก่อนได้เบอร์ก่อน อย่างนั้นแต่ละเขตอาจจะต่างกัน แต่ที่ผ่านมาเขาใช้เบอร์เดียวเนื่องจากตอนนั้นเขามีบัตร ๒ ใบไซ้ใหม่ มีของพรรคด้วย แล้วเป็นความสะดวกแปลว่าเบอร์เดียวเวลาหาเสียงหรือการประชาสัมพันธ์มันง่ายดีไซ้ใหม่ครับ เขามองในจุดนั้น ที่ของเรามองอีกแง่หนึ่งว่าทำให้ซื้อเสียงได้ง่ายไหมอะไร อย่างนี้ แต่ของเขานั้นเขามองว่าเพื่อประชาสัมพันธ์อะไรต่าง ๆ มันก็จะง่ายว่าพรรคนี้อันไหนอะไร

ประธาน : คือ กกต. ไม่ได้ห่วงการปฏิบัติหน้าที่ของ กกต. ไปห่วงความสะดวกของพรรค เพราะว่ามันจะเบอร์เดียวหรือหลายเบอร์วิธีบริหารมันก็อย่างเดียวกันของ กกต. เพราะอาจจะยุ่งขึ้นมาคิดว่าต้องจับสลากกันทุกเขต ถ้าเบอร์เดียวมันจับสลากที่กรุงเทพฯ ที่เดียวแล้วจบเลย แต่มันก็ไม่ได้ยุ่งยากอะไรมากมายหนักหนา ส่วนพรรคเขาก็ต้องไปหาเสียงนโยบายของ

พรรคเขาแล้วเขาก็บอกให้เลือกพรรคคนของพรรคเขาส่วนเบอร์อะไรก็แล้วแต่เขตนั้น ๆ คือให้มัน
ยากหน่อยในการซื้อ มันจะได้ลดลงมาบ้าง ทำตรงโน้นตรงนี้หน่อยมันจะได้ลดไปเยอะ ๆ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : แต่มันจะมีปัญหาหนึ่งคือตอนเลือกตั้งนอกเขตเพราะ
แต่ละคนอยู่คนละเขต ๆ แล้วเขตไม่เหมือนกัน

ประธาน : ถ้าคุณยังจำไม่ได้คุณจะไปเลือกตั้งนอกเขต เดิมการเลือกตั้งนอกเขต
เลือกตั้งก่อนล่วงหน้ามันถึงได้ตอนใหม่ ๆ ไม่ค่อยมีปัญหา ตอนหลัง ๆ เขาเริ่มเห็นเสียงพูดมากขึ้น
ว่าจำนวนคนมาลงคะแนนเสียงมันผิดปกติ มากผิดปกติ แสดงว่าซื้อยกคร้วมาเลย ฉะนั้นถ้าเรารู้
แล้วว่าอายุนั้นคือเป็นช่องทางในการที่เขาจะซื้อแล้วเราก็ไม่ควรจะไปอำนวยความสะดวกให้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตซึ่งเดิมเคยมีปัญหา
พอปี ๒๕๕๔ เขาแก้กฎหมายแล้วครับ จะต้องมาจดแจ้งมาบอกก่อนแล้วต้องมีเหตุผล ฉะนั้นที่ว่า
จะไปชนคนมาที่มีข่าวตอนนั้นพอแก้กฎหมายการใช้สิทธิส่วนนี้มันก็จะเข้มงวดขึ้น

ประธาน : แต่ว่าพอแก้แล้วครั้งแรกมันจะเข้มงวดขึ้น พอครั้งที่ ๒ มันจะคิดออก
แล้ว แล้วก็ไปแก้ครั้งที่ ๓ คือเราคิดไม่ออกเรานึกไม่ออกแต่พวกนั้นมันจะคิดออก อันนั้นก็เอาไว้พูด
ตอนกฎหมายเลือกตั้งอีกทีหนึ่ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ดูที่โครงสร้างที่ท่านอัครพรพูดมานี้ผมยังดูว่าจุดที่ว่าแก้ไข
ปัญหาเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียงยังไม่ทราบว่าคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบจะแก้ไขเรื่อง
การซื้อเสียงกันได้แค่ไหน เพราะดูลักษณะเหมือนกับเป็นการตรวจสอบกระบวนการจัดการเลือกตั้ง
ทั่ว ๆ ไป คือการแก้ไขปัญหาซื้อสิทธิขายเสียงมันต้องทำคล้าย ๆ ของพวกตำรวจทำ มันก็ต้องรวดเร็ว
มีสาย ไม่อย่างนั้นมันไปตามจับไม่ได้ แต่กรรมการนี้ก็ดูเหมือนกับไปตรวจดูเรียบริ้อยดีไหม ก็ยังไม่
ตอบโจทย์เท่าไร กำลังนึกอยู่ว่าทำอะไรถึงจะให้มีประสิทธิภาพ ตั้งผู้กำกับ ผู้อะไรไหม หมายความว่า
เป็นคณะสำหรับลงไปจับกุมหรืออะไร กกต. เขาเสนอเพิ่มว่าให้เขามีอำนาจด้วยไหมอะไร อย่างนี้
ท่านก็ลองไปนึกดูว่าเอาอย่างไร แต่ดูถ้าโครงสร้างอันนี้เหมือนกับตรวจสอบทั่ว ๆ ไป

ประธาน : จริง ๆ ตัวเจ้าหน้าที่มันก็ควรจะมีอำนาจอยู่หรอก เพราะว่ามันเป็น
เรื่องในหน้าที่ของเขาใครทำผิดเขาก็ควรจะมีอำนาจ แต่ปัญหาว่าผมก็ไม่รู้ caliber ของคนใน กกต. มัน
ถึงขนาดที่จะให้อำนาจแล้วจะไม่เหลิงไม่ใช้อำนาจนั้นไป abuse หรือเปล่า เพราะอย่างตำรวจเรา
ไม่ไว้ใจแล้วตอนนี้ ที่นี้ตัวเจ้าหน้าที่ กกต. เดิมไม่ค่อยมีใครสนใจโยตีเพราะไม่ได้มีอำนาจอะไร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

พัชรี ๒/๙

วันอังคารที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

แต่ว่ามันก็จะมีพวกที่ไปสอบสวนอะไรพวกนั้นมี เวลาติดต้อต้องติดต่อกับพวกนั้น แต่ทั่ว ๆ ไปก็จะไม่ค่อยนั้น ที่นี้ขีดความสามารถในการเป็นพนักงานสอบสวนของเจ้าหน้าที่ กกต. ยังไม่ต้องพูดถึง ความซื่อสัตย์สุจริตเอาขีดความสามารถ เจ้าหน้าที่ กกต. มีขีดความสามารถนั้นไหม

- ๓/๑

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

กมลทิพย์ ๓/๑

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือเจ้าหน้าที่สืบสวน กกด. นี้เขาก็ทำพวกใบเหลือง ใบแดงอย่างที่ว่านี่นะครับ ก็คือเขาก็สอบพยานอะไรเหมือนกับพนักงานสอบสวน ซึ่งเขาก็มีการอบรมอะไรกันมานะครับ ตอนหลังเขาก็เข้มงวดมากขึ้น คือเดิมนี่ให้ตำรวจทำหมดนะครับ พอ กกด. ไม่มีคนเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนก็ตั้งตำรวจช่วยสอบมาให้ ทีนี้ตำรวจก็งานเยอะ งานคดีเขาก็เยอะแล้วพอให้ตำรวจไปทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนสำนวนมันไม่กลับมาสักทีครับ คือมันเป็นงานฝากเขาบอกว่าผมยังอยู่อยู่ครับอยู่อย่างนี้ครับ จนกระทั่งตอนหลังเขาพยายามว่ามีบุคลากรบรรจุคนใหม่ก็ให้เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนก็ต้องใช้การอบรมก็เร็วขึ้นนะครับ มันก็สอบพยานไป พวกเนติบัณฑิตก็มี ก็มาอบรม

ประธาน : พวกนี้จบกฎหมาย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ต้องจบกฎหมายครับ

ประธาน : จบเนติบัณฑิตใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เนติบัณฑิตก็มีเยอะครับ แม้กระทั่งที่ไปว่าความที่ศาล หลังจากประกาศผลแล้วให้ไปยื่นคำร้องศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ เราก็มักเจ้าหน้าที่ของเราไปดำเนินคดีเอง คือเราต้องอบรมเองไม่ได้ว่าไปใช้อัยการเขาทำนะครับ เพราะอัยการเขาก็งานเยอะมากของเขาอยู่แล้ว

ประธาน : เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ไม่รู้ผมจะมองผิดไปหรือเปล่าครับท่านประธานครับ ใจผมผมสนับสนุนให้เขามีอำนาจนี้นะครับ เหตุก็เพราะว่าพื้นฐานง่าย ๆ เลยคือถ้าสมมุติว่าเราไม่ไว้ใจตำรวจ หรือว่าเราเคยใช้ตำรวจ ให้ กกด. ใช้ตำรวจที่ผ่านมานี้ปรากฏว่ามันก็ไม่ได้ผล มีคุณเสรี อยู่พักหนึ่งแค่นั้นเอง ถ้าสมมุติว่าเราคิดว่ามันมีการทุจริตนอกเหนือจากการใช้นโยบายหาเสียง ซึ่งมันก็ซับซ้อนมากขึ้นไป แต่ว่าการซื้อเสียงธรรมดาที่ผมว่าถ้าให้อำนาจนี้ไปมันน่าจะได้ผลส่วนหนึ่ง แต่ว่าอาจจะให้เขาไป design เพิ่มเอาเอง ไม่รู้เขาจะใช้ฝ่ายปกครองอะไรด้วยแบบนี้ครับ เพราะอย่างที่ผมเล่าก็คือเลขาธิการพรรคใช้รถตำรวจกองปราบนำเอาเงินไปเอง แล้วเงินนี้มันจะแจกกันก็วันที่ประชุม ทีนี้เมื่อก่อนนี่เขาจะประชุมกันรวมอยู่ในกรุงเทพมหานคร เดี่ยวนี้มีการนำไปส่งถึงภาคแล้วก็ไปประชุมกันอยู่ตามภาค เช่นจังหวัดขอนแก่น หรืออะไรต่ออะไร

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

อย่างนั้นครับ ถ้าสมมติว่าหิวกระเพาะออกมาคล้าย ๆ กันแล้วเขามีอำนาจในการตรวจค้นได้แล้ว เขากลับทำนะครับ วันนั้นละเขาก็พอจะจับได้ มันอาจจะหลบไปอีกแบบหนึ่งคือไปจ่ายกันที่อื่น แต่พอไปจ่ายกันที่อื่นมันก็จะมีความคือว่ามันต้องจ่ายพร้อม ๆ กัน เพราะไม่จ่ายพร้อมกันมันจะมีเรื่องกลไกราคามันจะทำงานระหว่างผู้แทนและตัวผู้แทนมันก็จะวิ่งไปพรรคโน้นพรรคนี้มันก็จะเกิดตัวนั้นทำงานขึ้นมา แต่สมมติว่าเราไม่ได้ให้เขาไปเลยนี่เราไปหวังพึ่งแต่ตำรวจมันก็พึ่งไม่ได้ ผมว่าลองขยาย ๆ ไปไหมครับ ผมว่าน่าจะลองดูเพียงแต่ตัวอย่างที่ท่านอาจารย์ว่าอาจจะมีข้อสังเกต เรื่องความร่วมมือของเขาในฐานะการเป็นเจ้าของงานสอบสวนไม่รู้อาจจะเป็นอย่างไร อันนี้พอให้ไปแล้วเดี่ยว กกด. จะแย่งหรือเปล่านั้นไม่รู้ แต่ใจผมนี้ผมรู้สึกวุ่น ๆ ก็ไหน ๆ ถ้าเราออกแบบอย่างนี้นะครับ และมีกลไกของเขา เช่นแทนที่เขาจะไปทำหลักสูตรอะไรต่ออะไรมาพัฒนาหน่วย มาพัฒนาขบวนการการสอบสวน มาพัฒนาในการวางสาย ซึ่งมันจะไปทำเฉพาะช่วงเลือกตั้งไม่ได้ ก็ต้องไปทำก่อนเลือกตั้ง ไปวางคนเอาไว้ ไปทำอะไรต่ออะไร ผมว่าทำอย่างนี้เขาน่าจะจับได้ และถ้ายังไม่ให้เขาไปหมกมุ่นกับเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่นมากนักผมว่าให้เขาพัฒนาอำนาจอย่างนี้ขึ้นมา เพียงแต่ว่าประเด็นที่น่าห่วงคือสำนวนนี้ผมยังรู้สึกวุ่นๆ ก่อนมันยังมีการคาน ๆ กันนะครับ คานกันตั้งแต่ กกด. จังหวัดขึ้นมาไปถึงส่วนกลางไปถึงอะไรต่ออะไรอย่างนี้ มันก็จะมีความเห็นของแต่ละฝ่าย คือเขาออกแบบของเก่ามาผมว่าพอใช้ได้ แต่สมมติว่าพอเราไปเปลี่ยนอันนี้ที่เรา ยังไม่ได้พูดชัดอีกประการหนึ่ง ก็คือการเลือกทำสำนวนขึ้นมามันจะมาแบบไหน แล้วถ้าเกิดสมมติว่ามันมาขึ้นอยู่กับหน่วยพวกนี้หมดแล้วเกิดว่ามันไม่รอบคอบขึ้นมา หรือมันไปจัดฉากกันขึ้นมา หรือว่าไปชูเอียงกันขึ้นมากับทีมใดทีมหนึ่งอันนี้ตายเลย ส่วนกลางหรือว่าคนอื่นที่ถูกวางแผน วางยา วางงานไปนี่ก็ไม่มีทางได้เกิดเลย ผมหวังว่าการถ่วงดุลอันนี้เราจะถ่วงดุลอย่างไร

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านอาจารย์ครับ ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับ ว่าเรื่องเกี่ยวกับการจัดการปัญหาการซื้อเสียงนี้มันต้องดูเป็น ๒ ระดับ ระดับหนึ่งคือการซื้อเสียงกันอย่างเป็นขบวนการ คือหมายถึงว่ามีการทุ่มเงินกันอย่างชัดเจน ซึ่งส่วนนี้ผมยังคิดว่าลำพังเพียงแค่ให้ตำรวจธรรมดาไปไล่จับมันก็อาจจะจับเป็นราย ๆ ไป แต่ไอ้กระบวนการในการที่จะไปเผาระวังว่าพรรคการเมืองใหญ่ ๆ จะระดมเงินไปให้คนที่เป็นผู้สมัคร หรือหัวคะแนน หรือว่าใครต่อใคร ในช่วงของการหาเสียงเลือกตั้ง ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องระบบความมั่นคง เป็นเรื่องของการทำงาน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

กมลทิพย์ ๓/๓

ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยี หรือต้องอาศัยคนที่มีเครื่องมือในการที่จะดู คือผมมองว่าการที่จะใช้
จ่ายเงินในช่วงการเลือกตั้งทั่วไปมันใช้เงินเยอะ ผมก็มองว่าจุดเพ่งเล็งของพรรคใหญ่ ๆ ไม่ว่าจะ
จะเป็นเลขาพรรค หรือว่านายทุนพรรคนี้เป็นคนที่กรรมการการเลือกตั้งต้องเพ่งเล็งแล้ว
ว่าคนเหล่านี้คือคนที่จะผันเงินส่วนที่จะเอาไปช่วยลูกพรรคตัวเอง หรือผู้สมัครของตัวเองในทางที่
ถูกก็ได้ ในทางที่ไม่ถูกก็ได้ อันนี้คือข้อที่ผมคิดว่าอันนี้คือระดับสูง ส่วนระดับที่เป็นเรื่องพลตระเวน
ผมใช้คำว่าพลตระเวนที่จะต้องคอยดูว่ามีใครเอาเงินไปแจกผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ชาวบ้านกลุ่มไหน
อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ผมเห็นว่าถ้าอย่างที่ท่านอัครบอผมว่าเราต้องใช้นักศึกษา ใช้ PNET
ใช้ทหาร หรือว่าใช้กำลังพลที่หมายถึงว่าเป็นอาสาสมัครในการที่จะมาช่วยกันดูแลเรื่องของ
เป็นหูเป็นตาที่ผมคิดว่าตรงนี้จำเป็นที่จะต้องมีการอบรม จำเป็นที่จะต้องทำให้เป็นเรื่องเป็นราวขึ้น
คือแทนที่จะปล่อยให้เป็นเรื่องที่เราเขียนป้ายบอกไว้ว่าช่วยกันเลือกคนดีเข้าสภา อย่าไปซื้อสิทธิ
ขายเสียง หรือว่าช่วยกันดูนี้มันอาจจะเป็นเรื่องของการเรียกร่องซึ่งมันไม่ได้ผล ผมยังคิดว่าต้องทำ
กันอย่างเป็นลำเป็นสัน คือหมายถึงว่ามีการจัดอบรม มีการหาอาสาสมัครในเรื่องเหล่านี้ ซึ่งผม
คิดว่ามันน่าจะคุ้มถ้าสิ่งเหล่านี้มันเป็นเรื่องความตื่นตัวของประชาชนที่มีต่อเรื่องของการเลือกตั้ง
เรื่องของการที่จะมีสิทธิในทางการเมือง คือผมยังรู้สึกว่าคุณดีฟังท่านอัครแล้วก็เห็นด้วยว่า
ถ้าเอา นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ราชภัฏ หรืออะไร
ต่างๆ ที่เขาเป็นอาสาสมัครแล้วให้เขาไปมีส่วนร่วมในการที่จะเฝ้าระวัง หรือว่าจะใช้เจ้าหน้าที่
ของเราในเรื่องของการที่จะเป็น supervisor หรือว่าจะเป็นคนที่ยอย่างน้อยเป็นคนคุมหน่วยอะไร
ต่าง ๆ เหล่านี้มันน่าจะดีกว่าการที่เราปล่อยให้เป็นเรื่องว่ามีเรื่องแล้วเจ้าหน้าที่เราไปสอบสวน
คือผมมองไปในมุมนั้นนะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมว่าหัวใจมันอยู่ที่เงินสดนะครับท่านอาจารย์ เพราะ
กระบวนการนี้คือการใช้เงินสดมันไม่ผ่านระบบธรรมดา ทีนี้เงินสดมันจะมีอยู่ไม่รู้ว่าผมเข้าใจผิด
หรือถูกนะครับ

อันที่ ๑ เงินที่ก้อนใหญ่ที่สุดคือการขายของเราให้กับพรรคการเมือง ว่าตัวเรา
มีมูลค่าเท่าไร พรรคนี้ให้ ๓๐ ล้านบาท พรรคนี้ให้ ๕๐ ล้านบาท เงินนี้เขาจะจ่ายเป็นเงินสด ทีนี้
ถ้าเราจะจับเงินสดนี้ได้ในบ้านใครว่าเงินนี้มันยังอยู่ ไม่รู้ว่าคุณเอามาจากไหนแต่มันต้องจ่ายเงิน

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

มาแล้ว มีพี่น้องตระกูลหนึ่งที่ขึ้นชื่อมากในเรื่องการขายนี่นะครับ ขายกันประจำก็เรียกที่ ๗๐ ล้านบาท ๘๐ ล้านบาท ขายมาเป็น pack นี่นะครับ ผมว่าอันนี้อย่างไร ๆ ก็ต้องใช้เงินสด แล้วเงินที่มาซื้อก็เป็นเงินสดที่เขาเก็บไว้ใช้ใหม่ครับ เพราะฉะนั้นตอนที่มีการเลือกตั้งแบ่งกัชาติเขาจะออก report อยู่เสมอว่าในโซนอีสานมีใช้แบงค์ ๒๐ ผิดปกติใหม่ แบงค์ ๑๐๐ ปริมาณเพิ่มขึ้นใหม่ แบงค์ ๕๐๐ เพิ่มขึ้นใหม่ อันนี้จะมีอยู่บ้างแต่ว่าเขาทำของเขาเหมือนกับว่าผมไม่แน่ใจว่าเขาร่วมมือกันใกล้ชิดหรือเปล่านั้นครับ แต่ถ้าใกล้ชิดนี้น่าจะได้มีข้อมูลอะไรมากกว่านั้น แต่โดยธรรมดาเงินก้อนนี้ที่เป็นเงินที่อมกันบ้าง หรือไม่อมกันบ้าง เกิดเรื่องขึ้นหลังสุดที่ผมกันนี้ใช้จ่ายไม่หมดเพราะว่าเงินก้อนนี้

อันที่ ๒ คือผมมันจะไปกระจายอย่างที่ท่านอาจารย์อุตมว่านี่นะครับ ก็ใช้เงินสดอีกเหมือนกัน หรือว่ามันมีก่อนและหลัง ถ้าก่อนนะครับเราจะคิดอย่างไร เช่น ภายใน ๑ ปี การบริจาคให้วัด บริจาคเพื่อสาธารณกุศล ก่อนการเลือกตั้งเราจะนับใหม่ นับจากไหนไปถึงไหน อะไรอย่างนี้นะครับ และวิธีนับจะนับอย่างไร นับโรงเรียนนับใหม่ นับวัด นับสาธารณะไปรวมไว้ในค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งหรือเปล่า หลังจากนั้นก็มีท่องเที่ยว หลัง ๆ นี้ก็ใช้ท่องเที่ยวเยอะ

ประธาน : เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านอาจารย์ครับ ผมอาจจะไม่ใช่เรื่องที่ท่านอาจารย์อุตมกำลังพูด คือนั่งนึกถึงเรื่องของด้านหนึ่งเรากำลังมองเรื่องของเครื่องมือการเลือกตั้งใช้ใหม่ครับ เรื่องของการที่จะไปควบคุม หรือว่าไปป้องกันไม่ให้เขาซื้อเสียง ไม่อะไรนี่มันก็เป็นวิธิตที่ที่น่าสนใจนะครับ คือเป็นเหมือนกับแมวไปไล่จับหนูนะครับ เขาก็จำเป็น แต่ที่นี้ผมมานึกถึงฝั่งหนู ผมก็นึกเล่น ๆ ว่าที่เราจะไปจับรถยนต์เราจะต้องไปขอใบอนุญาตขับขี่ ที่เราจะเป็นทนายความเราก็ต้องไปตีตัวทนาย แต่การเมืองของเราใครก็ได้จับปริญญาตรีมาในคุณสมบัติก็มานั่งอยู่เต็มสภา ไปเป็นโน้นไปเป็นนี้ใช้เงินใช้ทองมาควบอำนาจรัฐ มาจับรถรัฐ แล้วก็สร้างความเสียหายอะไรต่าง ๆ แล้วก็ปัญหาตามมา ผมเข้าใจดีว่ามันคงทำอะไรกับเขายาก แต่ว่าคงไม่ได้ไปบังคับว่าต้องไปตีตัวมีใบรับรองเสียก่อนถึงจะมาสัคร ส.ส. ได้ แต่ผมนึกถึงว่าเมื่อสักครู่นี้เราพูดถึงกองทุนพัฒนาพรรคการเมือง ไอ้กองทุนนี้แทนที่จะไปบรรมอะไรอย่างที่เขาทำมาส่วนหนึ่งแล้วนี่มันเป็นไปได้ไหมครับ ว่าทำ ๆ ในเชิงของการส่งเสริมว่าคนหนุ่ม ๆ หรือใครอยากจะทำ ส.ส. ก็ให้มาแจ้งกับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

กมลทิพย์ ๓/๕

กกด. วัลลวงหน้ามาลงชื่อเหมือนเข้าเตรียมอนุบาล ระหว่างนั้นเขาก็จะมีการแนะนำ การให้ความรู้ การให้หลักเกณฑ์ อะไรต่าง ๆ จะได้เข้าใจ เหมือนกับเรียนมาก่อน เหมือนกับครั้งหนึ่งก็มีคนคิดว่า ทำไมไม่สอนหลักงานสารบรรณให้กับพวกมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีที่คิดอยากจะเป็น ราชการ พอเข้ารับราชการปุ๊บก็รู้เรื่องงานสารบรรณไปแล้วไม่ต้องมานั่งเรียนกันในวันรับราชการ อีก อย่างนี้เป็นต้น ก็เลยนึก ๆ ขึ้นได้ว่าเอ๊ะถ้ามันอย่างนี้ท่านอาจารย์เห็นว่ามันเป็นอย่างไรครับ ก็คือเหมือนในเชิง Positive นะครับ

ประธาน : ตัวอย่างอาจารย์นี้ทำไม่ได้ เพราะว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ เขาไม่รู้ระเบียบงานสารบรรณนะครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เข้าใจครับ เพราะเราไม่ได้คิดที่จะวางหลักให้สอนกัน ตั้งแต่ต้นนะครับ เช่นเดียวกันกับระบบอย่างนี้ ผมเพียงแต่เรียนหรือว่าเมื่อมันมีกองทุนสนับสนุน หรือพัฒนาพรรคการเมืองใช้ใหม่ครับ แล้วเราก็ให้ ส.ส. สังกัดพรรคอยู่แล้ว ก็คือพวกหน้าใหม่ ใครก็ตามน่าจะเหมือนกับให้มา volunteer ที่จะเข้ามาเรียน และเราก็ให้ใบอะไรไว้สักอย่างหนึ่ง เหมือนกับเราเคยตั้งสถาบันพระปกเกล้าไว้ก็อยากจะให้ทำอย่างนี้ แต่อันนั้นเขาเข้ามาแล้วเป็นส่วน ใหญ่ ก็เลยคิดว่ามันคงไม่สายเกินไปที่จะให้กองทุนนี้ทำในลักษณะอย่างนี้ มันจะมีลักษณะ เป็นเหมือนกับเป็นที่รู้เห็น เป็นที่คัดกรอง เป็น recruitment คนที่จะเข้าสู่ระบบนะครับ อันนี้ ผมก็มองด้าน positive ด้วยนะครับ เผื่อมันจะได้ไม่ต้องไปด้านของไล่จับการทุจริตในการเลือกตั้ง หรือประพฤติน่าไม่ชอบในตำแหน่งหน้าที่ต่อไปในวันข้างหน้า ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ผมได้รับหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรม ร้องเรื่องความทุกข์ จากพวกอาจารย์บ่อย อ่านไปก็หัวเราะไป ว่าแล้วนี่มันจะไปสอนหนังสือเขาอย่างไร มันบรรยาย ความทุกข์ของมันยังไม่ค่อยจะถูกเลย ไม่มีต้นสายปลายเหตุ สืบสนปนเปกันไปหมด ไอ้เครื่องมือ ที่จะให้เขาในการที่จะไปทำการเลือกตั้งให้มันสุจริตเราคงต้องให้ แต่ปัญหาที่เรากังวล ก็คือว่า เครื่องมือเหล่านั้นมันมีประสิทธิภาพดีพอหรือไม่ ถ้ามันยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอ จะมีหนทางใด ทำให้มันเกิดประสิทธิภาพแล้วเราจะได้ให้ไปเป็นเครื่องมือของ กกด. ได้ ยกตัวอย่างเช่นสมมุติว่าถ้า เราจะให้อำนาจในการสอบสวน หรืออะไรกับเขาที่เขาต้องทำหลักสูตรเร่งรัดขึ้นมาสำหรับช่วงแรก และหลังจากนั้นเขาจะต้องทำหลักสูตรขยับเป็นระดับ ๆ ขึ้นไปที่ละขั้น หลักสูตรครั้งแรก

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

นี่ก็โอเคจบ ปีนหน้าพวกนี้ไปเรียนอีกหลักสูตรหนึ่ง พวกมาใหม่มาเรียนหลักสูตรแรก ขยับไปจนกระทั่งจนถึงหลักสูตรที่ ๓ มีความเชี่ยวชาญ จะให้เงินเดือนกันอย่างไรก็ให้กันไป แล้วก็คัดคนที่มันมี attitude ในทางที่มันสุจริต คือตรงนี้จะต้องเอาใส่เครื่องมือมันอาจจะต้องไปหามหาวิทยาลัยที่เขาเชี่ยวชาญทางด้านการทดสอบ attitude คน ความจริงผมคิดว่ามันน่าจะมึนนะข้อทดสอบ attitude คนว่ามันทนทานต่อสิ่งยั่วยวนในการที่จะใช้อำนาจไปในทางที่ผิดมากน้อยแค่ไหน และคนเหล่านั้นถึงจะเก่งอย่างไรก็อย่าเอามา ให้เอาไปใช้ทางอื่นเสีย คือถ้าเราได้คนที่สุจริตแล้วก็มีความรู้ความสามารถในการจัดการทุจริตในการเลือกตั้งมันก็จะมองเห็นความหวังมากขึ้น เราอาจจะต้องเขียนอย่างไร โดยเฉพาะเราอาจจะต้องไปช่วยคิดกลไกตัวนี้ คือเล็กเป็นห่วงชาวบ้านสักชั่วคราวว่าเขาจะรู้ประชาธิปไตยหรือไม่ ห่วงคนในบ้านเสียก่อนว่า ๑. รู้ประชาธิปไตยเพียงพอไหม มีความรู้ความสามารถที่จะไปปฏิบัติหน้าที่เพียงพอไหม สอบสวนได้เก่งพอ ๆ กับตำรวจไหม แต่ว่าอย่าไปทำอย่างตำรวจ

นายอัชพร จารุจินดา : มีอีกอย่างหนึ่งครับ คล้าย ๆ ทำแบบท่านอาจารย์ว่า คือการอบรมเรื่องการสอบสวนให้มีมาตรฐาน แต่ไปสอบสวนให้หน่วยงานต่าง ๆ ด้วย พอถึงเวลาเลือกตั้งก็เรียกบุคคลที่เคยผ่านหลักสูตรของเขานี้ละมาร่วมทำงาน อันนั้นก็อาจจะพอได้ เพราะถ้าเขาพัฒนาคนของเขาเองแล้วถ้าในช่วงระหว่างไม่เลือกตั้งเขาก็ไม่มีอะไรจะทำ อาจจะต้องสร้างเครือข่ายลงไปเยอะ ๆ ยังคิดอยู่ว่าจะให้เขาสามารถติดต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ใช้อำนาจของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ในทางลับเพื่อเอามาช่วยด้วย เพราะอันโน้นเขาแฝงตัวได้ เขาตรวจทางโทรศัพท์ได้

ประธาน : แต่มันก็อยู่ใต้พรรคการเมืองได้ง่ายเหมือนกันนะ ก็อันนี้มันจ้องแต่อีกข้างหนึ่ง ช่วยดูเส้นทางขนเงินให้เสร็จเรียบร้อย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ถ้าให้อำนาจในการสืบสวนสอบสวน น่าจะแตกต่างกับการที่เขาทำหลักสูตรพัฒนาการเมืองใหม่ครับ ผมว่าสำคัญมากนะครับ เพราะว่าคุณยิ่งไปมีอำนาจเพิ่มขึ้นและคุณไปอย่างนั้นอยู่นี้ผมว่ามันให้ไปมันก็

ประธาน : ไม่ต้องแปลก ถ้าเราคิดว่าเขาไม่ควรทำเราเขียนห้ามเลย

นายภัทร คำพิทักษ์ : เท่าที่ผมทราบเขาพัฒนาไปจุดเป็นมูลนิธิด้วยนะครับ
อาจารย์

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประธาน : แล้วเอาเงินอะไรไปจดเป็นมูลนิธิ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ไม่ทราบว่าจะเอาสตางค์จากไหนบ้างครับ อาจจะรวมกัน
รายได้แต่ละรุ่นไปหาสตางค์กันหรือเปล่าผมไม่แน่ใจ

ประธาน : ยืมมูลนิธิคงไม่พอเอามาจัดหрок

นายภัทร คำพิทักษ์ : แต่เข้าใจว่าเป็นการหารายได้ส่วนหนึ่งแล้วเอามูลนิธิไปทำ
อะไรกันไม่ทราบ แต่ว่ามีการตั้งมูลนิธิขึ้นมาแล้ว ที่นี้สมมุติว่าอย่างไรพูดกันก่อน คุณปกรณ์พูดมั้ง
พรรคการเมืองต่างประเทศเขาใช้วิธีการทำมูลนิธิแล้วเอามูลนิธิไปให้ความรู้กับคน อย่างนั้นผมว่า
อย่างนั้นโอเค แต่ถ้าอันนี้ของ กกต. ร่วมกับพวกที่มาเรียนทั้งหลายนี้ตอนนี้เขาก็มีมูลนิธิ ถ้าเกิดว่า
เราไปห้ามตรงนั้นแล้วตัวมูลนิธิของเขายังอยู่หรืออะไรต่ออะไรก็จะเป็นปัญหาอยู่เหมือนกันครับ

ประธาน : ก็ไม่เป็นไรถ้าเขาใช้มูลนิธิไปทำอย่างนั้นก็ไปทำ แต่ว่าเป็นเรื่องส่วนตัว
แต่ไม่ใช่ไปทำในนาม กกต. แล้วก็เอาเงินของ กกต. ไปใช้ไม่ได้ ถ้าศิษย์เก่าเขาจะลงขันกันคนละ
๔๐๐-๕๐๐ ล้านบาท เพื่อให้ได้เงินสัก ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ ล้านบาท แล้วก็เอาดอกเบี้ย
มาจัดทุกปี ๆ เราก็คงไม่ทำอะไร แต่อย่าเอาเงินนี้ไป ฝึกอบรมพนักงาน กกต. ที่นี้ที่ว่าไปอบรมคนอื่น
แล้วเอาคนอื่นมาสอบ เวลาจะเลือกตั้งก็ไปเอามาที่มันก็อันตรายอยู่เหมือนกันนะ เพราะไอ้มันมัน
มีสังกัด เจ้านายเขาสั่งมาว่าอย่างไรเจ้านายเขาทนทานต่อนักการเมืองได้มากน้อยแค่ไหนไม่รู้
มันอาจจะต้องมีหลักสูตรสั้น ๆ ที่เป็นหูเป็นตา คือใช้เจ้าหน้าที่ลงไปเป็นหูเป็นตาทั้งหมดมันคงมีไม่
พอหรอก มันก็ได้แต่ใช้หลักสูตรสั้น ๆ แล้วก็สอนให้รู้จักจับตาดูแล้วมาบอก แล้วก็เอาตัวเจ้าหน้าที่
ที่เก่งในเรื่องเชิงสืบสวนสอบสวนลงไปประกบ ลงไปดูเป็นเรื่อง ๆ ไป พวกนี้ก็จ่ายแต่เบี้ยเลี้ยงไปใน
ระหว่างการเลือกตั้ง เสร็จแล้วจบแล้วก็ไปเป็นความรู้ติดตัวของเขาไปวันข้างหน้าจะไปทำอะไรก็ไปทำ
แล้วพอเลือกตั้งใหม่ก็ไปหามาใหม่จะได้ไม่มีใครถูกซื้อ เช่น จะเอานักศึกษาอย่างที่ว่านั้นละ พวกที่
เรียนรัฐศาสตร์ เรียนนิติศาสตร์อะไรมาเอาสักปี ๓ พอเริ่มรู้พื้นฐานแล้วว่าคดีอะไรบ้างติดคุกเขาจะ
ได้รู้จักแล้ว

นายอุดม รัฐอมฤต : อาจารย์ให้หน่วยกิตเขาด้วยนะครับ

ประธาน : ก็ถือเป็นการฝึกใจ เดียวนี้มันมีไอ้มันด้วยไม่ใช่หรือ เขาเรียกอะไร
ที่ไปดูงาน ฝึกงาน

นายอุดม รัฐอมฤต : เป็นสหกิจครับ

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ประธาน : สหกิจศึกษาอันนี้ถือเป็นสหกิจศึกษาอย่างหนึ่ง ตกลงกับมหาวิทยาลัย
เข้า และเราก็ไปเอาพวกนี้มาให้ กกด. ไปเอามา แต่มันจะต้องเขียน hint ไว้ที่ไหนให้เขารู้ว่าเรา
อยากให้อำนาจนี้ พอจะเขียนได้ไหม เชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ขอเรียนเสริมนิดหนึ่งนะคะ คือว่าเราพูดถึงเทคนิควิธีการ
ที่จะสืบสวนจะจับคนที่โกงได้อะไรได้ แต่ในหลักสูตรนี้อาจจะต้องเพิ่มถึงเรื่องของคุณธรรม
จริยธรรมประจำใจให้เขาเกิดขึ้นด้วยดิฉันคิดว่าอันนั้นสำคัญ เพราะไม่อย่างนั้นอาจจะใช้ความรู้
ความสามารถและถูกช่วยๆ ไปช่วยคนเลวก็ยังเป็นไปได้ ทำอย่างไรที่จะทำให้คนมีพื้นฐาน
ทางจิตใจและมีความกล้าหาญที่ยืนหยัดในความถูกต้อง

ประธาน : attitude test นี่ไง

นางจรี วิจิตรวาทการ : ดิฉันว่ามีความสำคัญมาก ๆ เลย ถ้าฝึกได้ตั้งแต่
ในหลักสูตรตั้งแต่มหาวิทยาลัยไปก็จะเป็นประโยชน์คะ

ประธาน : คงต้องใช้เลือกคนที่ attitude มันต่อเรื่องนี้มัน against อย่างเต็มที่
มันก็จะไปได้ยาก มันมีมหาวิทยาลัยไหนเขาเคยทำเรื่องนี้บ้างไหมละ มีไหมครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : เราออกแบบหลักสูตรเรื่องบัณฑิตไม่โกงให้กับที่ประชุม
อธิการบดีนะคะ จริง ๆ แล้วภาคเอกชนที่เขาต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันเป็นคนมาขอให้ทำ เราสร้าง
ให้เขาแล้วเขาก็เอาไปอบรมตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งจะมีวิธีการที่จะให้เด็กเขาวิเคราะห์เองถึง
การโกง ถึงเรื่องดีไม่ดีให้เขาคิดด้วย มี case study ให้วิเคราะห์ ให้เขาเรียนรู้โดยคิด และ
ทำไปด้วย แต่ก็อาจจะนำเอาบางส่วนของสิ่งเหล่านี้มาผสมผสานกับอย่างอื่น เหมือนเป็น
กระบวนการที่อย่างในบางประเทศ อย่างประเทศคอมมิวนิสต์เขาล้างสมองเด็กเก่งนะคะ คือวิธีการ
ที่ทำให้เกิดจิตสำนึกปลูกฝังได้จริง ๆ อะไรอย่างนี้ ถ้าสมมุติว่ามีส่วนเหล่านี้ผสมไปเรื่อย ๆ จะทำให้
เกิดความรู้สึกที่สำนึก ถ้าจะทำก็รู้สึกกระดากใจ หรือรู้สึกจะมีเสียงในหูที่จะกระซิบบอกว่าไม่ให้ทำ
คอยเตือน คอยจุกจิกไว้ ซึ่งคนส่วนใหญ่อาจจะคิดว่ามันไม่ได้ผล แต่ดิฉันคิดว่าได้ผล เพราะว่ามัน
เป็นส่วนหนึ่งที่เตือนสติ เตือนอะไรต่าง ๆ แต่ถ้าพูดถึงพื้นฐานหลักสูตรเลยมันมีอยู่แล้ว มีวิธีการ มี
กระบวนการ มีอะไรต่าง ๆ ถ้าเอาไปพัฒนาปรับปรุงต่อแล้วเอาไปใช้เลยก็น่าจะเป็นประโยชน์ ของ
ก.พ. ก็มีการออกแบบหลักสูตรอบรมข้าราชการเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสำนึก

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

กมลทิพย์ ๓/๙

ไทยไม่โกงที่ท่านนายกรัฐมนตรีอยู่ในคณะ คตช. มาให้ทำ ตอนนีเขาก็พยายามพัฒนาตามให้มีสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น เพื่อไปอบรมในหลักสูตรของข้าราชการระดับกลาง อะไรต่าง ๆ แต่เขาใส่ไปน้อย เวลาชั่วโมงน้อยอาจจะไม่ได้ผลเต็มที่แต่ก็มีความพยายามที่จะทำ

ประธาน : ลองใส่ลงไป แต่ต้อง hint เอาไว้นะ เขียนเจาะจงก็ได้ ไม่เขียนเลยก็ได้ เรื่องที่เราต้องคุยกันจริง ๆ จัง ๆ จะคุยกันวันนี้หรือวันไหน คือเรื่องสถานภาพของ กกต. ปัจจุบัน คุณบอยลองไปคำนวณดูสิว่า ณ วันนี้สมมติถ้าเราจำเป็นจะต้องเลือกองค์กรอิสระขึ้นมา ๑ คน ขบวนการที่เราเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญมันจะต้องทำอะไรบ้าง เช่นองค์กรอิสระจะต้องไปประชุมเพื่อที่จะเลือกผู้แทนขององค์กรอิสระขึ้นมาคนหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เป็นตัวเองค์กรอิสระ ไม่เคยเป็นองค์กรอิสระ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ขององค์กรอิสระ มันจะใช้เวลาประมาณสักเท่าไร และคณะกรรมการสรรหาประชุมกันประกาศจะให้เวลาสักเท่าไร แล้วก็เลือกเสร็จจะต้องส่ง สนช. ต้องใช้เวลาเท่าไร ไปโปรดเกล้าฯ อีก แล้วยิ่งถ้าคนที่พ้นเป็นประธานมันจะต้องเขียนเอาไว้ว่าจะต้องเลือกประธานใหม่ จะเลือกกันตอนไหน -----

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ในขั้นต้นนี้ ๑. เราคงไม่มีนโยบายจะไป set zero เขาหมด หรืออยู่ ๆ ก็ไปบอกให้เขาทั้งหมด ผมคิดว่าเท่าที่คิดออก ณ ขณะนี้ก็คือดูไปเป็นคน ๆ ว่าคุณสมบัติครบถ้วนหรือไม่ ถ้าไม่ครบถ้วนก็ต้องพ้นไป ถ้าครบถ้วนก็อยู่ไป แต่ที่นั่นมันก็มีปัญหาว่าอายุที่เราขยายไป ๗๕ จะใช้กับคนก่อนหรือไม่ ซึ่งผมคิดว่ามันไม่ควรใช้เพราะว่าที่เราใส่ ๗๐ เพราะเรามุ่งหวังชวนคนอายุสูง ๆ ที่มีประสบการณ์ที่จะวางใจได้ว่าไม่ need อะไรเท่าไรแล้ว แล้วก็ระยะเวลาเทอมของเขายาวแล้ว ถ้าขยายอยู่ ๆ มันก็จะเหมือนกับขยายให้ไปแล้วก็คนเขาเคยดักคอเราไว้แล้วว่าที่เราเพิ่ม ๗๕ เพราะเราจะให้พวกศาลรัฐธรรมนูญปัจจุบันใช้ไหมอะไร อย่างนี้ ซึ่งเราก็ปฏิเสธว่าเราไม่ได้คิดเรื่องนั้นเลย แต่ว่าเท่าที่ผมคิดได้เป็นอย่างนี้นะครับ ก็ฝากเอาไว้ไปให้ทุกคนช่วยกันไปคิดว่ามันจะมีวิธีคิดอะไรที่แตกต่างไปจากนี้ หรือมีมาตรฐาน มาตรการใดอะไรที่มันจะให้มันเกิดความเป็นธรรมแล้วการทำงานไม่สะดุด ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ที่สำคัญคือมันจะมีคนมาใหม่บ้างพอที่จะทำให้ไม่ถูกติดยึดอยู่กับกลไกเก่า ๆ เดิม เพราะวาระรัฐธรรมนูญเราอุตสาหกรรมเปลี่ยนไปตั้งเยอะ ถ้าคนเก่าเขาก็ยึดอยู่กับรัฐธรรมนูญเดิม เขาก็จะไม่สนใจ แต่ถ้าคนใหม่จะต้องมาเริ่มอ่านรัฐธรรมนูญใหม่ว่าทิศทางเป็นอย่างไร อันนี้ตัวองค์กรอิสระอื่น ๆ ทางเดียวที่เราจะสะกิดให้เขาคิดถึงรัฐธรรมนูญใหม่ก็คือเราจะต้องเอาบทบัญญัติบางเรื่องบางราวใหม่ ๆ ที่เราใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญเราเอาไปใส่ไว้ในกฎหมายเขาเพื่อให้เขาสะกิดใจว่าเรื่องนี้มันเปลี่ยนแปลงแล้วนะ คุณจะต้องทำตามมาตรฐานใหม่นะ พวกนั้นซึ่งตอนเวลาเราจะทำกฎหมายองค์กรอิสระอื่น ๆ เราก็จะต้องใส่ลงไปเหมือนกับที่เราเคยคุยกันถึงเรื่อง กสม.ที่เราใส่อันใหม่ลงไปคือสะกิดให้เขารู้ ถ้าเราจะออกกฎหมาย กกต. ออกไปเราจะต้องพูดถึงสถานภาพของเขาเป็นคนแรก แล้วมันก็จะใช้ตัวนี้ไปเป็นมาตรฐานสำหรับตัวอื่น ๆ ด้วย ยกเว้น กสม. ซึ่งอันนั้นต้องถามกันให้มันจริง ๆ ว่ามันไปไม่ไหวจริง ๆ ถ้าต้องการให้เรา set เราก็อาจจะพร้อมที่จะ set ให้เขา ถ้าเขาทำงานกันไม่ได้ดีกว่าปล่อยให้ไปฆ่ากันตายเสียเปล่า ๆ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในส่วนของการสรรหากรรมการองค์กรอิสระในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ถ้าเป็น กกต. สรรหาใหม่ทั้งคณะเวลา ๙๐ วัน ถ้าเป็นว่างเฉพาะตำแหน่งก็ ๖๐ วัน ซึ่งที่ผ่านมาเขาทำได้ทันช่วงเวลาพวกนี้

ประธาน : ทันหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทันครับทัน คือทั้งคณะภายใน ๙๐ วันเสร็จ แล้วก็ถ้าเป็นรายตำแหน่ง ๖๐ วัน เขาทำได้ทันทุกครั้งนะครับ ทีนี้ในเรื่องที่ว่าองค์กรอิสระ ศาลรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

จะอยู่อย่างไร ความจริงคณะกรรมการติดตามฯ ก็เคยคุยกันอยู่แล้วเราทำข้อมูลไว้แล้วรวมทั้งดูคุณสมบัติใหม่เก่าแล้ว เขาทำตารางไว้แล้ว ถ้าท่านอยากจะดูก็จะเอามาให้รวมทั้งคนที่อยู่องค์กรต่าง ๆ ด้วย

ประธาน : หลุดไปเยอะไหม ป.ป.ช. เกือบหมดไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่คุยกันที่ผ่านมาอย่างที่เคยเรียนรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ให้อยู่ครึ่งวาระแต่ไม่ตัดสิทธิที่จะเข้ารับการศึกษาใหม่ถ้าหากว่าคุณสมบัติครบถ้วน แต่รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ให้อยู่ครบวาระไปเลย เนื่องจากว่าคุณสมบัติมันไม่ต่าง แต่คราวนี้ที่ทางคณะกรรมการติดตามฯ ดูคือคุณสมบัติเปลี่ยนไปมากพอสมควร อย่างศาลรัฐธรรมนูญต้องเป็นหัวหน้าคณะตุลาการ ๓ ปี ๕ ปี ซึ่งอันนี้มันเปลี่ยนไปเยอะมาก ตำแหน่งก็ต้องเป็นอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการเทียบเท่าอะไรอย่างนี้ ถ้าดูแล้วจะมีปัญหาการตีความเยอะ ก็ยังคุยกันอยู่ว่าตำแหน่งพลเอก เป็นพลเอกแต่ว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจะเทียบตำแหน่งอะไร เทียบตำแหน่งอธิบดีได้ไหมอะไร อย่างนี้ ถ้าไม่ได้ก็ต้องไปอีกเหมือนกันอะไร อย่างนี้ครับ ก็ได้ดูในส่วนนี้อยู่บ้างนะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ป.ป.ช. มีเจตารวบรวมเข้าไปคนหนึ่งตอนแรกก็มีปัญหาใช้ไหมครับ และตอนหลังก็หลุดเข้าไปได้โดยไม่มีใคร challenge ท่านประธานครับ มีข้อสังเกตอยู่บางอย่างเกี่ยวกับเรื่องของท่านประธานบอกเมื่อก็บอกว่าพยายามหาทั่วโลกใหม่ ๆ มาปรับใช้ ทั่วโลกเก่า ๆ ก็จะเลิกไป คือในบางองค์กรนั้นในการสรรหาหรือว่าองค์ประกอบของกรรมการในองค์กรอิสระหรือว่าแม้แต่ในศาลรัฐธรรมนูญเองก็ตามมักจะมีจากองค์กรเดียวที่มีกรรมการมากอย่างศาลรัฐธรรมนูญมาจากศาลฎีกา ๓ คน ศาลปกครองสูงสุด ๒ คน เป็น ๕ คน ๕ คนก็เป็นเสียงข้างมากแล้วจาก ๙ คน เพราะฉะนั้นในการเลือกประธานองค์กรอื่นมักจะไม่ได้ ก็มักจะได้ซ้ำ ๆ กันมาจากองค์กรเดียวคือองค์กรจากศาล ซึ่งในบางครั้งมักจะมีปัญหาทางด้านการบริหาร ซึ่งเหตุผลต่าง ๆ ผมไม่พูด แต่ว่าจะมีปัญหาทางด้านการบริหารค่อนข้างเยอะ เพราะว่าท่านอาจจะไม่ชำนาญทางด้านการบริหาร พอเลือกที่ไร้มักจะต้ององค์กรนี้ แล้วก็ที่ผ่านมามันก็มีการให้สัญญาสัญญากันผมขออยู่แค่นี้ ๓ ปี แล้วต่อไปเขาก็ take turn กัน ซึ่งผมเห็นด้วยนะครับว่าศาลรัฐธรรมนูญทุก ๓ ปีน่าจะเปลี่ยนบ้าง เพราะว่าจะได้มีความสร้างสรรค์ใหม่ ๆ เพราะว่าองค์กรศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรค่อนข้างที่จะต้องการสิ่งใหม่ ๆ มาปรับปรุงองค์กร เพราะว่ามันต้องนำนวัตกรรมหรือว่าสิ่งคิดใหม่ ๆ มาใช้ ปรับใช้ เพราะว่าคดีการเมืองต่าง ๆ มันก็มีเรื่องราวที่เปลี่ยนไปเรื่อยเป็น dynamic องค์กรอื่นก็อาจจะเช่นเดียวกันนะครับ อย่างเช่น ของ กกต. เราจะเห็นว่ามาจากตำรวจมาจากผู้ใช้กฎหมายนี้เยอะ

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

แล้วก็มีข่าวว่าจะมีการแลกเปลี่ยนกันเพราะว่ามีการให้สัญญาสัญญากันว่าผมขอเป็น ๒ ปีแล้วก็จะเปลี่ยน ทีนี้พอมีปัญหาเกิดขึ้นเปลี่ยนไม่ได้ก็มีการสลับตำแหน่งภายในกันดังที่เป็นข่าว ทีนี้มันก็เกิดความสับสนแก่คนข้างนอกว่าประธานขององค์กรนั้นเปลี่ยนมาเป็นอีกตำแหน่งหนึ่ง อีกหน้าที่หนึ่ง คนอีกหน้าที่หนึ่งก็ไปทำหน้าที่ประธาน นี่มันเกิดสร้างความสับสนให้แก่สังคมมากเลย อย่างนี้เราจะปล่อยไว้ได้ไหมครับหรือปล่อยให้เขาไปจัดการภายในเอง อันนี้เราจะเขียนใหม่ครับว่าในการเลือกตั้งประธานอะไรต่าง ๆ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผมคิดว่าเราเขียนไว้แล้วถ้าเปลี่ยนก็หลุดไปเลย ทีนี้บางองค์กรมีการสับเปลี่ยนตำแหน่งภายในกันแล้ว แล้วผมไม่ทราบว่าเป็นจริงแค่ไหน สิ่งเหล่านี้ต่าง ๆ ผมว่าถ้าเราจะกำหนดอะไรต่าง ๆ ให้มันชัดเจนไปเลยเพื่อป้องกันความสับสนแล้วก็ไม่ต้องไปสัญญาสัญญากัน ผมว่าตอนนี้มันอาจจะหายไปแล้วที่ว่ามีการสับเปลี่ยนตำแหน่งกันมันก็ต้องเป็นไปตามร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ทีนี้จะตั้งเป็นข้อสังเกตเองว่าบางองค์กรนั้นการที่จะให้คนคนเดียวเป็น ผมก็เอาเรื่องเก่ามาพูดอีกนะครับ มาเป็นประธานอยู่ ๗ ปีบางทีมันก็มากเกินไป บางทีผมว่าปีหนึ่งก็อาจจะพอแล้วเราก็เห็นแล้วว่าเขทำงานได้ ไม่ได้ เพียงแต่ที่ว่าถ้าเราจะเขียนเรื่องของอะไร ๆ ใหม่เข้ามาเราต้องพิจารณาเรื่องที่ว่าบทเรียนเก่า ๆ มันมีอยู่นะครับถ้าเราต้องการที่จะปรับปรุงให้มันดีขึ้นให้สมกับการปฏิรูปทั้งหมดทั้งระบบแล้วก็ให้มันเข้ากับยุคของยุทธศาสตร์ ๓๐ ปีอะไรต่าง ๆ เราก็ควรจะทำให้มันเป็นพร้อม ๆ กัน เพราะฉะนั้นการที่จะ set zero หรือไม่ set zero มันควรจะเป็นมาตรฐานที่สามารถจะอธิบายได้ถ้าเราไปบอกว่าอัยยนี้ก็อุตสาหกรรมเข้ามาเพราะเขาเลือกอาชีพนี้ เขาจะอยู่จนครบวาระแล้วเราไปเปลี่ยนคุณสมบัติใหม่เราก็ให้เขาไปอยู่ครบวาระแล้วขณะที่องค์กรอื่นอาจจะไม่ใช่ criteria อันนี้ มันก็อาจจะเป็นที่ครหากันได้ ก็เพียงแค่ฝากเท่านั้นเองเป็นข้อคิดว่าถ้าเราจะ set มาตรฐานอะไรเพื่อจะให้ปรับให้มันเข้ากับบริบทใหม่ของสังคมใหม่การปฏิรูปใหม่ ๆ ก็คงเป็นมาตรฐานเดียวกัน แค่นี้เองครับผมอยากจะฝากไว้ครับ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

จิตตานันท์ ๕/๑

ประธาน : ที่ศาลรัฐธรรมนูญไม่ต้องกังวลเพราะว่ามีทั้งหมดเท่าไร ๙ ไขใหม่ ๕ ไปเหลือ ๔ เราไม่ต้องไปทำอะไรเขาก็ไปเองเดือนพฤษภาคมซึ่งกรอบกฎหมายก็จะออกเดือนพฤษภาคมที่เป็นปัญหาก็คือ ป.ป.ช. เขาจะเพิ่งเข้ามา สตง. ก็ไม่มีปัญหาเพราะกำลังจะไปเหมือนกัน เมษายนไปกันยายนไป ก็ช่วยกันไปคิดแล้วค่อยมาคุยกันอีกที เราไม่ได้เขียนเพื่อนายพลเลยนะคุณสมบัติเราต้องโทษวิระกับท่านอัฐพร เพราะว่าเราเขียนแต่ว่าหัวหน้าหน่วยราชการเทียบเท่ากรม แล้วกรมนั้นมันไม่ใช่แบบกรมทหารนะ มันกรมแบบกองทัพ ผบ.ทบ. เป็นได้ ปลัดกระทรวงได้ ผบ.สูงสุดได้ รองก็เป็นไม่ได้ถ้าได้ตำแหน่งจอมพลด้วยไขใหม่ รอง ผบ.ทบ. ก็จอมพลไขใหม่ เชิญครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ขออนุญาตเรียนเรื่องเมื่อเช้าที่ประชุมแล้วก่อนที่จะเข้ามาประชุมที่มีคนเสนอความเห็นมานะครับ คือเมื่อสักครู่ก่อนที่เข้ามาประชุมนั้นหมอกมลพันธุ์ก็แบบเดิมหมดทุกอย่างก็คือหมายความว่าเอาจดหมายแล้วก็พูดถึงมาตรา ๑๗๘ ๑๓๗ ๑๔๓ พวกนั้นมาแล้วก็พูดนะครับ ผมกับท่านอาจารย์ศุภชัยก็ไปรับเพื่อที่จะให้รู้สึกที่เราไปรับของเขามานะครับ

ประธาน : ผู้สื่อข่าวยังอยู่หรือเปล่า

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : อะไรนะครับ

ประธาน : ไปชวนผู้สื่อข่าวมาด้วยหรือเปล่า

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ก็มีคนถ่ายรูปแต่ก็คือหน้าตาไม่คุ้นเหมือนกับที่อยู่ข้างหน้านี้ครับ เข้าใจว่าตอนนั้นเขายังมึนงงมึนงงท่านประธานอยู่ครับ เรื่องที่ ๒ คือผมเมื่อเช้าประชุมคณะอนุกรรมการรับฟังฯ ได้คุยเรื่องเกี่ยวกับประเด็นที่จะไปสอบถามในการรับฟังอาทิตย์หน้านะครับ ซึ่งก็จะมีประเด็นเป็นคำถามแบบกว้าง ๆ ปลายเปิดเพื่อที่ให้เขาสามารถที่จะแสดงความเห็นได้หลายเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น คุยถึงเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองก็เรื่องการจัดตั้งพรรคการเมืองควรใช้แบบง่ายหรือแบบยาก เรื่องการควบคุมพรรคการเมืองจะคุมแบบเข้มหรือไม่เข้ม คือคุมเข้มหมายความว่าถึงไปในกฎหมายทุกอย่างที่ห้ามอะไรต่ออะไรก็ว่าไป หรือถ้าไม่เข้มก็ลักษณะเหมือนกับให้เขาไปออกเป็นข้อบังคับข้างในโดยจะวางกรอบกว้าง ๆ ต่าง ๆ เหล่านั้น การมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นอย่างไรนะครับ แล้วก็ในแง่ของการเลือกตั้งสมาชิกก็ถามเหมือนกับว่าให้เขาดูว่าทำอย่างไรการทุจริตเลือกตั้งจะลดลงแล้วบทบาท กกต. ในกระบวนการเลือกตั้งควรเป็นอย่างไร คือจะเป็นลักษณะเหมือนกับเป็น

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

facilitator อย่างเดียวหรือเป็นคนที่เข้าไปทำเลย แล้วเห็นด้วยหรือไม่ที่ให้ กกต. มีอำนาจจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นหรือควรให้คนอื่นเขาทำ วุฒิสภาว่าการเลือกไขว้ควรทำอย่างไรถึงจะป้องกันไม่ให้มีการฮั้วกันได้ ซึ่งตรงส่วนนี้ก็อาจจะมีการพูดถึงเรื่องการให้ลดจำนวนคนที่เข้ามาสู่การเลือกไขว้มาก่อนนะครับ แล้วก็เรื่องสุดท้ายก็เป็นกรรมการการเลือกตั้งนั้นก็พูดลักษณะคล้าย ๆ เหมือนกับว่า กกต. จังหวัดควรจะมีแบบไหน คือหมายความว่า การเลือกตั้งภายในจังหวัดนั้น ควรจะอยู่แบบไหนให้ใครควบคุมดูแล ตามคล้าย ๆ ลักษณะว่า กกต. จังหวัดนั้นยังควรจะมีอยู่หรือไม่อยู่อย่างไร นั่นก็คงเป็นคำถามแบบลักษณะกว้าง ๆ เพื่อให้เขาแสดงความเห็นได้ นะครับ ท่านประธาน

ประธาน : อาจารย์จะไปต่างจังหวัดอย่าไปถามเรื่อง กกต. จังหวัดควรมีหรือไม่

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คำถามอาจจะไม่ใช่ตรง ๆ ในลักษณะที่เป็น กกต. จังหวัดจะมีหรือไม่ แต่อาจจะเป็นลักษณะเหมือนกับว่าการกำกับดูแลเรื่องการเลือกตั้งภายในจังหวัดนั้นควรมีรูปแบบแล้วก็โครงสร้างการกำกับดูแลเป็นอย่างไร

ประธาน : ถามคำถามเปิดอย่างนี้ว่าอย่าง ส.ว. นี่นะครับ ในกรณี ส.ว. อย่าไปถามเรื่องเลือกไขว้ ถามเขาว่ามีวิธีการอย่างไรที่จะให้การเลือก ส.ว. ไม่ฮั้วกันให้สามารถคนที่มีความรู้ความสามารถมีความตั้งใจสามารถได้รับเลือกมาปลายเปิดไปให้เขาช่วยเสนอแนะช่วยคิดหรือในเรื่อง กกต. ก็ต้องถามเขาว่าจะป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งหรือการซื้อเสียงได้ด้วยวิธีไหน และเราก็อาจจะถามว่า กกต. จังหวัดควบคุมพอไหมถามอย่างนี้ การมี กกต. จังหวัดทำให้ควบคุมพอไหม แล้วเขาจะวิจารณ์อย่างไรก็ปล่อยให้เขาไป เพราะถ้าอาจารย์ไปเริ่มต้นว่า กกต. จังหวัดควรมีไหมเดี๋ยวแยงล้อรถแตก

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ท่านประธาน ผมมีอีกประเด็นเรื่องที่ยากจะขอเพิ่มอนุกรรมการคือเนื่องจากอย่างที่ผมเรียน

ประธาน : เอาเถอะครับ ไม่มีปัญหา

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ผมขออนุญาตเพิ่มนะครับ เพราะเราก็พยายามรบกวนกรรมการร่างรัฐธรรมนูญน้อยที่สุดเนื่องจากเป็นวันทำงานนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ประเด็นที่ท่านอาจารย์นิติพันธุ์เสนอนี้ในที่ประชุมของคณะอนุกรรมการติดตามฯ นี่นะครับ ก็อย่างในเรื่องพรรคการเมืองในข้อที่ ๓ การควบคุมพรรคการเมือง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

จิตตานันท์ ๕/๓

ควรคุมเข้มหรือไม่เข้มนี้มันอ่านแล้วไม่ค่อยสะท้อนว่าอย่างไร มันควรจะบอกว่าเข้ม ไม่เข้มยกตัวอย่างเป็นอย่างใด อย่างเช่น ควรเปิดเผยการมีงานของพรรคใหม่อะไรนะครับ เอมมา อยู่บนโต๊ะทั้งหมดใหม่ คือถามอย่างนี้เขาไม่รู้จะอธิบายอย่างไรนะครับ อันนี้ของท่านสุพจน์เป็นคน ให้ข้อสังเกตนะครับ แล้วก็ในส่วนของท่านอาจารย์ชาติชายก็บอกว่าการที่พรรคจะส่งคนลงสมัคร ขบวนการของสมาชิกจะมีส่วนร่วมอย่างไร หรือว่าจะจดทะเบียนผู้หาเสียงจะเหมาะสมไหมนะครับ และในส่วนของ พ.ร.บ. กกต. ควรจะมีผู้ตรวจการเลือกตั้งอะไรอย่างนี้หรือไม่มาช่วยเหลือในการ ตรวจสอบการทุจริต อันนี้เป็นข้อเสนอแนะที่คณะอนุกรรมการได้เสนอวันนี้ครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ บางประเด็นก็รู้สึกเหมือนกับจะตั้งใจวางไว้ เพื่อให้เขาถามต่อแล้วจะได้เริ่มขบวนการในการคุยกันนะครับท่านอาจารย์ แต่ว่าก็เดี๋ยวรีบไป ปรับตัวคำถามขึ้น ตัวคำถามนี้เป็นอะไรที่เมื่อเขานั่งคุยกันว่าน่าจะเป็นประเด็นอะไรบ้าง แต่ว่า ก็ได้เรียนในที่ประชุมว่าจะเอามาเรียนเสนอ กรธ. แล้วก็จะได้ขอความเห็นแล้วก็กลับไปปรับ เป็นคำถามที่ชัดเจนอีกทีหนึ่งเพื่ออาจจะส่งไปให้เขาล้วงหน้าเพื่อให้แต่ละท่านเขาดู โดยเอกสาร ที่ผมคิดว่าจะมอบให้เขาก็น่าจะเป็นตัวร่างรัฐธรรมนูญที่เราเพิ่งเสนอท่านนายกรัฐมนตรีไปเมื่อเช้า แล้วก็อาจจะขอให้เขาดูมาตราที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพรรคการเมืองเรื่องการเลือกตั้งทั้งหลาย แล้วก็ กกต. เพื่อให้เขานั้นสามารถได้เตรียมตัวล่วงหน้าลักษณะอย่างนั้นนะครับ

ประธาน : โอเคครับ วันนี้เอาเท่านี้ครับ ขอบคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๔

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข